

Diyarbakır'da bir PTT teknisyeninin işkenceyle öldürüldüğü iddia edildi

- Siirt Batman'da bir sinemaya patlayıcı madde atıldı, altı kişi yaralandı.
- Samsun Havza'da AP ilçe merkezi ve Ülkü Ocaklarının bulunduğu bina bombalandı.
- Malatya Doğanşehir'de öldürülen CHP İlçe Gençlik Kolları Başkanı'nın cenazesi kaldırıldı.

-HABERİ 5. SAYFADA-

Diyarbakır PTT Merkez Müdürlüğünde görevli teknisyen Remzi ve Ramazan Yalvaç kardeşlerin bir süre önce gözaltına alındıkları, Emniyet Müdürlüğünde işkence gördükleri ve bu işkenceler sonunda Remzi Yalvaç'ın öldüğü öne sürüldü. Yalvaç kardeşlerin annesi Fehime Yalvaç Diyarbakır Barosu'na başvurarak işkencecilerden hesap sorulmasını istediği bildirildi. Remzi'nin ölümü üzerine diğer oğlu Ramazan'dan hiçbir haber alamadığını, onun da yaşamından endişe ettiğini belirten Fehime Yalvaç; "Oğlumun işkence görmüş cesedini tanımakta zorluk çektim" dedi. Öte yandan Diyarbakır Barosu Yönetim Kurulu Üyesi Yücel Önen baroya verilen dilekçenin hemen görüşüleceğini açıkladı.

Complaint by Mesut Estik to Gaziosmanpasa Prosecutor's Office concerning the death of Recep Estik

14.4.1980

C. Savcılığına

G.O.Paşa

Şikâyetçi

: Mesut Estik, Yıldırım Mah. Akyar sok. No: 58

Bayrampaşa

Ölün

: Recep Estik, (Aynı adreste).

Sanıklar

: Son cuma gününü cumartesi'ye bağlayan geceye oğlum Recep'i Sıkı yönetim karakolunda döven görevliler ile aynı gece Küçükköy polis karakolunda vazifeli olup oğlum Recep'i döven ve neticede öldürerek intihar etti süsünü veren o geceki görevli polisler.

Suç

: Sıkı yönetim komutanlığında işkence ve Küçükköy polis karakolunda yapılan işkence ve adam öldürme.

İzahı

: Oğlum Recep Estik üzerinde güvenlik kuvvetlerince yapılan aramada üzerinde 1,(bir), yapılan aramada evdede bir ki Cem'an iki adet tabanca bulunması üzerine önce sıkı yönetim komutanlığına, götürülmüş, orada bir hayli dövülüp işkence edildikten sonra Küçükköy polis karakoluna teslim edilmiştir. Buradada bir hayli dövüldükten sonra oğlum göya intihar etti diyerek bana cesedi verilmiştir.

Oğlum nezarete kendini asacak sicim v.s. aleti nasıl bulur, ben o kanattayım ki her nedense görevliler bunu as-tı kendi intihar etmiş gibi bir durum yarattılar.

Ceset henüs morktadır üzerinde inceleme yapılırken ileri derecede dövülüp dövülmediğinin izler kaybolmadan tespiti-ni, karakoldaki vazifeliler hakkındada adam öldürmekten soruşturmanın derinleştirilmesini rica ederim.

Şikâyetçi Mesut Estik

1. Ordu Askeri Mahkemesi'nin kararı:

Osman Mehmet Önsoy'un babası Mehmet Önsoy oğlunun öldürülmesi olayını büyük bir kararıtlıkla izledi ve işkencecilerden hesap sorulmasını sağlamak için tüm hukuki yolları denedi ve sonunda haklılığını kanıtladı

OSMAN MEHMET ÖNSOY İŞKENCE İLE ÖLDÜRÜLDÜ'

...Emniyet 1'nci Şube'de kaldığı süre içinde kendisini 'ağır bir şok ve koma' durumuna getiren nedenler üzerinde önemle durulması gerekirken Askeri Savcılıkça yürütülen soruşturmanın yetersiz kaldığı açıkça görülmektedir"

...yasal hiçbir dayanağı olmayan Sıkıyönetim Askeri Savcılığının K.Y.O. Kararının kaldırılarak Emniyet 1'nci Şube'de görevli kişiler hakkında, gözaltı sırasında işkence ile adam öldürmek suçundan ötürü kamu davası açılması gerekliliğine oybirliği ile karar verildi"

...açlık grevine başladığı bildirilen O. Mehmet Önsoy'a derhal tıbbi müdahale yapılması gerekirken, elleri ve ayakları bağlanarak uzun süre 1'nci Şube'de tutulması dahi başlı başına insanlık suçunu oluşturan işkencenin varlığına açık bir kanıttır"

"Osman Mehmet Önsoy işkence ile öldürüldü"

HABER MERKEZİ
1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi, Halkal-Eminönü seferini yapan belediye otobüsünün 5 Mayıs günü güvenlik güçlerince aranması sırasında gözaltına alınan, daha sonra koma halinde getirildiği Haydarpaşa Askeri Hastanesi'nde 22 Mayıs 1980 günü ölen Osman Mehmet Önsoy'un işkence ile öldürüldüğüne karar verdi.

Askeri Mahkeme'nin oybirliği ile aldığı kararda, "... olay günü belediye otobüsünden sağlıklık alarak alınan Emniyet 1'nci Şube'ye götürülen Osman Mehmet Önsoy'un adı geçen yerde kaldığı sırada kendisine ağır işkenceler yapıldığına ve böylece vefat ettiği açıkça görüldüğüden, yasal hükme dayanarak olmayan Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın K.Y.O (Koğuş-turmaya yer etmediği) kararına haldirilerek, Emniyet 1'nci Şube'de görevli kişiler hakkında,

GÖZALTI SIRASINDA İŞKENCE İLE ADAM ÖLDÜRMEK SUCUN-DAN OTURU KAMU DAVASI AÇILMASI GEREKLİLİĞİNE 353 Sayılı Yasanın 110'uncu maddesi uyarınca oybirliği ile karar verildi" de-nildi.

O.MEHMET ÖNSOY'UN ÖLÜMÜ

Osman Mehmet Önsoy, 6 Mayıs günü, Topkapı'da Halkal-Eminönü seferini yapmakta olan JETT otobüsünün güven-lik güçlerince aranması sırasında bir torbe içinde 5 adet silah ve mermi bulunan üzerine 66 ki-şiyile birlikte gözaltına alındı. Daha sonra, Os-man Mehmet Önsoy di-şındaki tüm yolcular serbest bırakıldı. Üç yıl önce İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun olan Önsoy, gözaltında tutulduğu 13 gün süre- içinde ailesi ile görüş-tilmedi ve 17 Mayıs 1980 günü polisler tarafından koma halinde Alemdağ Gözetimhane'ne getirildi. Aynı gün Haydarpaşa Askeri Hastanesi'ne geti-rilen Önsoy, 22 Mayıs günü öldü. Önsoy'un ölü-mü, ailesine 26 Mayıs günü bildirildi. Cenazesi ise babasına 5 gün sonra teslim edildi.

BABASININ ÇARASI

Oğlunun ölümlü şart-ına birçok kez çeşitli me-kamlara başvuran ve oğ-lunun ölümünün aydınlan-dırmasını isteyen Mehmet Önsoy, 22 Mayıs 1980 tarihinde İstanbul 1 Nu-saralı Askeri Savcılığın-a ve 23 Mayıs 1980 tari-nde Bakırköy Cumhu-riyet Savcılığına verdiği

dilekçelerle, oğlunun 1. Şube'de işkence gördüğü-nü ileri sürdü.

Bunun üzerine 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutan-lığı'nın emriyle, Önsoy'un ölümüyle ilgili soruşturma yapan Sıkıyönetim Askeri Savcılığı, bir bildiri yayımlayarak, Ön-soy'un işkence sonucu ö-lmediğini açıkladı. Açık-lamada, Adli Tıp otopsi raporuyla, Ölümlü Taze akıtı ilaer zemininde menşeli iç kanamadan meydana geldiği kanla-makla belirtilmiş ve böylece suçlu Şikâfede bir iş-kence eyleminin bulun-madığı ortaya çıkmıştır" denildi.

Aynı bildiri Cum-huriyet ve Aydınlık gazete-leri ile gazetecilerin soru-lmaları hakkında, saal-maz yayın yapıldığı ge-rekçeyle, yasal işleme başlanıldığı da açıklandı.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığının "Gözaltı sı-rasında işkence ile adam öldürmek suçundan sanık İstanbul Emniyet 1'nci Şube görevlileri hakkında "Koğuş-turmaya yer et-mediği" kararına daha sonra Osman Mehmet Önsoy'un babasının itiraz etmesi üzerine koğuş-turma dosyası en yakın Askeri Mahkeme olan 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gö-derildi. Dosya üzerinde yaptığı incelemeler sonu-cu olarak şu karar ve-ran Askeri Mahkeme şu görüşleri savundu:

"17.5.1980 günü saat 24 saatlarında hastaneye getirilen hastanın yapılan ilk muayenesinde, geur-sus yerinde olmayan se-deni ile altını kırıltığı bildirilmiştir, aynı kişinin başı, kararı ve biniçli tertem ve davranışlarından şüphe edilmiş; kal-kapılması, anlaşılan kararda-ki çelikleri daha da be-kerin bir duruma getir-mektedir. Bunun dışında, sağlıklı bir insanın yap-lanormal bir sorgulama sırasında aniden tene- (akut) şokta ölmesi ve yaşamına son veren bir hastaneye döğüşmesi de bilimsel verilerle tarz-ışın bir açıklama değildir. Bu nedenle kanamayı değ-erinde dış etkiler (işken-çer) üzerinde özenle ve özenle durulması gere-kirken, soyut olarak ölü-mün mide kanamasından meydana geldiğini söyle-yerek K.Y.O. Kararını vermek yasaal bir de-ğerlendirme niteliğinde kalmaktadır"

Askeri Mahkeme'nin kararında ayrıca şu gö-rüşlere de yer verildi:

"...K.Y.O Kararında: 'Dev.Yol İyad olan Os-man Mehmet Önsoy'ın ve de sorgulamasında silahla kendisine alt öldürme kabul etmiş, ancak daha sonra tutulan zaptı imza-lamadığı gibi bu defa da

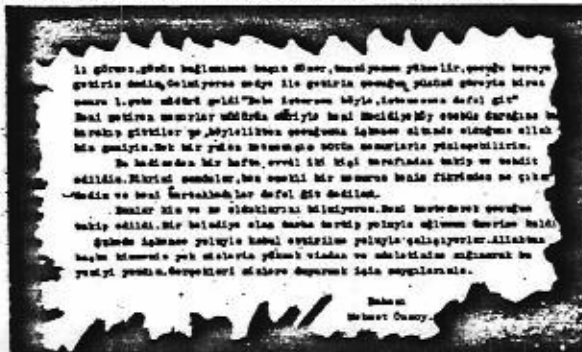
konuşmamakta ısrar et-miş ve aynı zamanda açık grevine başlamıştır' de-nilmesine karşın, müte-veffanın böyle bir orgüte girdiği ve tabancaların kendisine alt öldürme-ye ilişkin konularda en ufak bir kanıt da konuşmamış-tır.

Aynı savcılık kararının bir başka yerinde: '10.5. 1980 günü en istemiş ve fakat getirilen bardağı kırıp bileklerini kesmeye teşebbüs etmiş ve kan-dasını sağa ve sola atarak yaralamak istemiştir' de-nilmiş ve böylece var-lan yargının temel day-nağı ve kanıt olarak da Emniyet 1'nci Şube Mü-darlığı'nın 30.5.1980 ta-rih ve 39.605 sayılı ya-zının gösterilmiştir.

Oysa, hakkında soruş-turma açılan bir kişi ve kuruluştan suç işlenip, işlenmediği sorulması ya-dırganacak bir soruşturma yöntemi olduğu ka-dır, anlaşılan yerden gön-derilen yasaal ilgili işlemler bir kanıt olarak her-şeyi örtmek ve verilecek ka-rara gerekçe olarak gö-stermek, hukukal bir de-ğerlendirmeden çok uzak kalmaktadır.

Dosyada mevcut otop-si ve labiraporlarında, müteveffanın vücudunun değişik yerlerinde ve 5. sırtıkta suri bölgesinde çok sayıda ekimoz ve kesici aletle yapıldığı bildirilen kabuk bağlanmış yaralar-dan çok açık ve kesin bir biçimde söz edildiği halde K.Y.O Kararında bu ol-gulara herhangi bir şekil-de değinilmemesi dikkat çeken bir konudur. Oysa, elleri ve ayakları bağla-narak gözetim altına alın-an bir kişinin nasıl bul-duğu belli olmayan kesici bir aletle nasıl üzerine ve vücudunun değişik yer-lerine derin yaralar açma-ya ve ekimozlar meydana getirebilmesine hiç kuş-kusuz bokoçullar altında olanak yoktur. Detallık ölümlü meydana gelmes-e dahi salt işkence yapma-sının halinde T.C.Y., 243-1'nci fıkrasında anla-tımını bulan suçun oluş-tuğu ve anlaşılan suçta ağır bir cezayı yaptırımının öngö-rüldüğü de bilinen bir gerçek olmasına karşın, bu konuda hiçbir de-ğerlendirmeye de gidilmeme-sini de anlamak olanak de-ğildir.

"Bunun dışında, 10.5. 1980 günü açık grevine başladığı bildirilen Osman Mehmet Önsoy'a derhal tıbbi bir müdahale yapıl-ması ve bir hastaneye gö-türülmesi gerekirken 17. 5.1980 gününe kadar se-deni ile alırsın olma elleri ve ayakları bağlanarak onun süre 1'nci Şube'de tutulması dahi başlı baş-na insanlık suçuna olus-turması işkencenin varlığında açık bir kanıttır"

Osman Mehmet Önsoy'un babası Mehmet Önsoy, Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı Sıkıyönetim Askeri Savcılığına gönderdiği dilekçelerinde oğluna işkence yapıldığını iddia etmişti.

Attachment 4:

2000e Dogru 15 January 1989

"Hiç olmazsa ölüsünü verseler"

12 Eylül sabahı "eyvah mahvolduk" diye uyanmamızın üstünden on yıl geçti. Bu noktaya gelebileceğimiz hiç aklıma gelmemişti. 1984'te batıdan doğuya doğru gittiğimde yangının ne kadar büyük olduğunu gördüm. Her ilde, her ilçede sırf Kürt oldukları için işkence gören, baskı gören insanlar gördüm. Kaybolan, sakat kalan ve çıldıran insanlar. Gece olmasın diye dua edenleri gördüm. Hem de 1980'den dört yıl sonra. Hangi köye gitssem işkenceden payını alan insanları dinledim. Dayak yiyen muhtarları da görünce devletin kendi kendini de dövdüğünü düşündüm. Kars-Göle'de Cemil Kurbayır'ın babasını dinleyince kendimi kitaplardan bildiğim Güney Amerika'da sandım. Dört yıldır kayıp olan oğlunu arıyordu. "Hiç değilse ölüsünü verseler" diye yakarışını hiç unutamıyorum. O gün bunları yazamıyordum ve yazamadıkça kendimden utanıyordum. Ancak Cemil'in babası hâlâ oğlunu arıyor, diğer babalar gibi...

ERCAN DOLAPÇI/İSTANBUL

Attachment 5:

Cumhuriyet 17 December 1980

Gözaltına alındığı aksam ölen gencin babası Sıkıyönetime başvurdu

CUMHURİYET BÜROSU

ANKARA — Ercan Koca adındaki 17 yaşında genç gözaltına alındığı günün akşamı, Gülhane Askeri Hastanesine kaldırılmış ve geçirdiği beyin ameliyatına rağmen kurtarılmayarak ölmüştür.

Edinilen bilgiye göre, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi birinci sınıf öğrencisi olan Ercan Koca, 13 aralık 1980 cumartesi günü, Erdal Eren'in idam (Arkası Sa. 7. Sü. 4 de)

GÖZALTINA

(Baştarafı 1. Sayfada)

edilmesini protesto eden bir eylem sırasında Yenimahalde 1'inci Caddede gözaltına alınmış ve bir süre Yenimahalle polis karakolunda tutulmuştur. Ercan Koca, daha sonra Etimesgut Zirhli Birlikler Komutanlığında gözaltına alınmıştır.

Ercan Koca, 14 aralık 1980 günü sabahı fenalaşmış. Önce Etimesgut Hava Hastanesine götürülmüştür. Bu hastanede müdahale olanakları bulunmayınca saat 11.00'de Gülhane Askeri Hastanesine gönderilmiştir. Ercan Koca'nın hastanede ki durumunu izleyen ailesine 15 aralık 1980 sabahı Nöroloji Servisi yetkilileri ölüm haberini duyurmuşlardır.

Ercan Koca'nın babası Süleyman Koca Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına 15.12.1980 tarih 6652 sayılı başvuruda oğlunun ölümüne neden olanların bulunmasını istemiştir.

Ercan Koca'nın savcılık defin ruhsatında ise ölüm nedeni, «Beyin zarı kanamasına bağlı olarak meydana gelen solunum ve dolaşım yetmezliği» biçiminde gösterilmiştir. Defin ruhsatında Sıkıyönetim Yardımcı Savcısı İrfan Bacaksız, Hakim Yarbay Enis Tunga ile Adli Tabip Özer Kendi'nin imzaları bulunmaktadır.

Öte yandan Ercan Koca'nın Karayollarından emekli olan babası Süleyman Koca ile an-

nesi Yaşar Koca'nın da bu olay nedeniyle bir süre gözaltında tutuldukları öğrenilmiştir. Ayrıca Ercan Koca'nın Hacettepe Üniversitesi Beytepe kampüsünde çalışan ablası Rezzan Koca'nın da ebr çöp bidonunda bulunan bildiri nedeniyle iki ay kadar önce gözaltına alındığı bildirilmiştir.

2000e Dogru 17 April 1988

25 • KILİME DOĞRU • 17 NİSAN 1988

HÜCRE ARKADAŞI:

“Mahmut Kaya işkenceyle öldürüldü”

80 sonunda Kars'ta gözaltına alınan Mahmut Kaya'dan bir daha haber çıkmamış. Baba Sebahattin Kaya, yıllardır oğlunu arıyor. Tutuklu Davut Aksu tanklık yapmaya hazır: “Gözümün önünde öldürdüler” diyor. Emniyet ve Sıkıyönetim kayıtlarında Mahmut Kaya adı yok.

Gözaltına alındılar. Şube'de tutuldular. Sores kayboldu-lar. Neredeler bilmiyoruz. Ak-larları bayırmadık kapı bi-rakmadık. Nalide: “Yerim yandı: “Baz böyle birini almamak...” Butağ insan de fil gös-akında kiryolun. Her yeni gün yeni ün-lar orayı alıyor. İler Mahmut Kaya bu-lardan biri:

“Eviñecek bir kaç gün sonra. Ey-yaş islan alıy. Ben de yaradan olun du-ye 500-600 bin lira göderdim. “Benim-kan kendisi almıyorsa sokmayı” diye y-ziyodu son mektubunda. Kuvvikkilgus-den beri kendü kendine yeten biridi.

Menahemle ve insanı yaradılıydu. U-l-ke yillanında fakli öğrendim ere gelüp yemek yedirdim. Çok da güzel şir yaka-“di.”

Arundun bir tek fotoğrafı beraber kat-ı-bolan oğluna ektir yoldu arıyor Sebahat-tin Kaya.

Mahmut Kaya 23 Aralık 1980 tarihlin-de Kars Emniyet Müdürlüğü tarafından gözaltına alınmış. Birinci Şube Ekipliği Amiraline gönderiliyor. Hücresinde yalnız değil. Mahmut'ta beraber, Davut Aksu, Ali Turan, Hüseyin Makal, Martin Cep-giz, Şakir P., Zekiye ve Necati A.'nın sorgulanmaları yapıyor. Sorgulanlar ise, Mehmet Hayta, Mehmet Güden, Şehinç Ayıldız adı polisler ve Japon denetim bir-MIT görevliydi.

“GÖZLEMLERİME GÖRDÜM”

“Bir gün Mahmut ve Kayıtlaradertina Celil Yılmaz, bizan hamama bir bulağ ge-tirirler. “Abile bu halıyı sarımlı yıda bir boz paav-“demler. Haman koban-daki bulağı çıkartıp burnuna yerim. Bu olaydan birtan haberi yoktu. 12 Eylül-den sonra bu olay medeniyet gözetilme-ahindim. Birinci Şubede gözaltına gön-deren Mahmut'u Çök kördü işkence yapma-lardı.”

Şakir P.'ye, defalarca hula olayına so-ran koğulandı. Her konu mahmuta ince-beş bir aktarılır. Halkı yapı gülmeyi ise-diklerinde Şakir P. gülmeyeceğini öy-“

MAHmut KAYA VE SEBAHATTİN KAYA. Annesi, Mahmut'un ölümüne duyduğu karp-kiri geçiyor ve kamunun poşığı ile hayvanı karpıyıyor.

keşine, zotla habiyi beraber dıyan alılır. Davut Aksu, Mahmut'un en yakını-ıdır. Küçük hocasıdır. Mahmut'un işke-ncyle öldürüldüğü mahkemelerde de bir-çok kez soyunmuş. Defalarca yaraya sika-yoktuna bağyanmış, ama ilgiden olma-yan. Davut Aksu, 2000'e Doğru'ya gon-dirdiği mektupla şöyle diyor: “Mahmut Kaya işkenceyle öldürüldü. Gözetimnin önünde öldürüldü.” Tüm biliklerini mahkemeye göstermiş, fakatki yapmam-ış olduğunu belirtiyor.

Celil Yılmaz da cezaevinden yakını-la-riya yazdığı mektuplarda Mahmut'un iş-kenecile öldürüldüğü yok edileğini yazıyor. Olayın kamunoyunca bilimsel için yakın-larına bir şeyler yapmaya zorlıyor.

“ELBİSELERİNİ BANA YAKTIRDILAR”

Necati ve eş Zekiye A., Mahmut Ka-ya ile aynı hücrede bulunulmuş. Beraber koğulandı. Ayın “cezaevina girdiler.” Zekiye A. herbi beraberlikten sonra ay-kanlıdır. “Mahmut'un kedi, parçalan-mış elbiselerini bana yaktırdılar” diyor. Mahmut Kaya gözaltına alınmadan ö-n-çe Fransızca öğrenen Mevna Çengiz'le aynı erde kalyordu. Birlikte gözaltına alındılar. Mevna Çengiz kıta bir süre son-ra herbi beraberlik. Önceki Mahmut'un işkencele öldürüldüğünü soyluyor. Soruların bir kısmı bilimsel açıyla cevap-landırılmı ve hula da bir şey bilmiyor. (1)

“Gözaltına alındığı telefonla öğ-rendik. İnanı vermeyen biri, oğlunuzu gözaltına aldılar. Birinci Şubede” dedi ve kapalı. Erzurum da oturuyorduk. Apat topaz Kars'a gittik. Şubede iki polisler ‘o-ğlunde bir yok’ dediler. Sebahatin mi ün-lanını mi bilmiyorduk. Herkes şubede olu-şunu soyluyordu. Tekrar şubeye gittik. Onlar hula öykü bitti yok” diyorlar. Ben de Mahmut'unu tarf ettim. Urzun uzun amlarım. “Yok” dediler. Kars valisi Ünal Özgöçek'e çıktım. O da bana ‘koruna-yın, ben de Erzurumluymun, siz yardım edeceğim” dedi. Üç gün kadar oğlunu-za teslim edecdik. Biz de sozerine gıvını-“dik. Geri mekemele döndük.”

Aradan bir kaç ay geçip oğlundan hula haber alınmayınca Sebahattin Kaya tekrar valije çıktı. Vall Özgöçek, ne Sebahat-tin Kaya'nı ne de olayı anımsar. Kaya a-keni kapı dışarı edilir.

Unut sıkıyönetim yetkililerindedir. Oğlununu kayıp olduğuna defalarca ya-zıya bildirirler. 9 Aralık 1982 tarihinde Kars Emniyet Müdürlüğü Vekil Ömer Eker, 9'unca Kobor-du ve Sıkıyönetim Komutanlığına gönde-ridiği yazıda “Mahmut Kaya alii şahısın gözaltını erinde gözaltına alınmış. İki-likte tutulmuş ve ilimci Kaptan Ceza ve Tevhit erinde bu isimde bir hükümlü ve tutulmuş bulunulmuş ve talim-“edilmiş” 30 Haziran 1982 yılında belirtik-lerini biliciler.

“MEZARINI GÖREYİM YETER”

“Şekas yukarı gimesim cezaevi lanma-dı. Bütün aramızın boşa gitti. Aralık 16 tarihinde mezarına bulup, loğrağın kolla-“mak” Sebahattin Kaya'ın “acı, yazınmakla bizimiz. “1982 yılında Mah-mut'un bir arkadaşın bızın oca gelmiş. Ben erde yakıtım. Eşime ‘Mahmut'u işkence-“le öldürüp, yok ettiler” dedi. Eşim ha-muldu. Orada karp kırta geçiriyor. Kar-mında poşığı ile oldu.”

30 Aralık 1987 tarihli Türkiye gazetesini ve 6 Ocak 1988 tarihli Güncel Gazetesinin veriliği haber üp çekiydi. “Babamın

ÇANAKKALE CEZAEVİ

Açlık grevi sürüyor

1982 yılından bu yana süren keyfi uygulamalar bitmek bilmiyor. İlk kayıp Hamdi Tan, beyin kanamasından. Saçınan Karsu, astım ve kalp yetmezliği. Muammer Özdemir ise sirozdan yaşamını yitirdi.

Biz, tek üp ölese silyemeyen tu-tuklu ve hükümlülerin eleri-ni ve kollarını tutup, zotla e-ğ-biselerine aldığımız gibi sa-ğ-larını da yine bu şekilde kestirik. “Bu model” Çanakkale E Tıp Kur. Cezaevi 2. Müdürlüğü Doğan Berker soyluyordu.

Doğan Berker'in anlatıldığı bu olay, 1983 yılında Mayıs ayında cezaevi idaresinin hükümlülere tek üp ölese aydınlatmak i-l-temesiyle bağlanmış. Hükümlüler bu i-l-tek karşısında dermanlılar, fakat dire-nip bastırılmış. Ve ardından 81 ayıyat mahkum hakkındaki “Cezaları malına zarar verdikleri ve disiplinle uyandırdıkları” gerekçesiyle dava açıldı.

Ne var ki, bu kez işler cezaevi idareci-lerina unduğu gibi gitmedi. Mah-kumlar, başca Cezaevi Müdürü Mel-hemet Çoştuysulu, ilimci müdür Doğan Berker, baş gardiyanlardan Veli Çanak-İsmail Ünal, gardiyanlardan Mehmet Aliç, Mehmet Ali Çoçkun ve Elver Alpağacı'ın işkence yapmasına soyluyor-lardı. Üstelik masa ve sırtına ope-rasyonlar sırasında görevlilerin copla kırduklarını soyluyorlardı.

Cezaevi görevlileri de, hıddelerinde mahkumları döğulüyordu. Başgardi-yan Veli Çanak: “Biz hükümlülerin za-rine copla yuruduk. Karbondioksiti ge-z-e almak suretiyle kırıldı.” derken, di-ğer başgardiyan Durmuş Seri de, “zar-yıldırı su tuttu” diyorodu.

Bu arada hükümlüler tarafından yı-rılan bütün suç duyuruları Cumhuriyet Saraylığından takipsizlik kararları de-tiliyorodu. Durmuş olayından bir kaç ay

Duran” başlıklı haber şöyle: “Sebahatin kalına gıbilik ve gazilik kayıplarına oğlunu bozarak yanan hula oldu” diyen derüli bula, yine de onun öb-accığı günü ezmele bekliyor.” Gazet-lerina haberlere göre baba Sebahattin Ka-ya sozerini şöyle şirduyuyor: “Ülkeyi bolcekt isteyen bir avuç can, zavallı öb-lunu köle emellerine aket etiler.”

“Erzurum'da bir topkandan çıkıyor-duk. İki gazeteci yanama geldi. ‘Şiz Mah-mut Kaya'nın babası münazir’ dediler. Ha-

MUAMMER ÖZDEMİR Mart 1987'de övdi.

MUAMMER ÖZDEMİR Mart 1987'de övdi.

de yasal olarak bir suç gösteriyordu. Boykotuna köle partiler sonucularına da beraber getiriyordu. 1984 yılında Çan-akkale Cezaevinde ilk kurbanı adı ku-baktan kulağa fındıkmıştı. İnanç ya-klan ve mahkemede yurulan mah-kumlarından Hamdi Tan beyin kaama-mandan ölmüşü. 1985 yılında ‘Saçınan Karsu da astım ve kalp yetmezliğinden, 2 yıl sonra Muammer Özdemir ise si-rozdan yaşamını yitirmişti.

Çanakkale Cezaevinde bulunan 124 ayıyat hükümlülerin seslerini kamunoyuca duyurmak ve taleplerini dile getirmek amacıyla açlık grevi kararı alınmıştı. 28 Martta başlayan strez açlık grevi-nde hükümlülerin istedikleri tek şey bi-raz daha insanca yaşamak... □

ÇANAKKALE CEZAEVİ'NİN GARDİYANLARI Muammer Aliç, M. Ali Çoçkun, İsmail Ünal, Elver Alpağacı

KILİME DOĞRU • 17 NİSAN 1988 • 33

Erzincan Askeri Cezaevi'nde bir tutuklu soruyor:

Ahmet Uzun nasıl öldü

FÜSUN ÖZBİLGEN

ERZİNCAN — Ahmet Uzun'u hiç tanımam. Erzincan Askeri Cezaevi'nde tutuklularla konuşmaya kadar da adını hiç duymadım. Ağustosun son günü Erzincan Askeri Cezaevi'ni gezerken 2. Nolu Askeri Cezaevi'nin havalandırma avlusunda tutuklu İsmail Hakkı Temel, Ahmet Uzun'un ölümünü anlatana kadar da nasıl yaşadığı ve nasıl öldüğü konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Tüm tutuklularla olabildiğince hızlı görüşmeye çalıştığımız bir ortamda, kara kaşlı, kara gözlü, hangi davadan tutuklu olduğunu dahi bilmediğimiz bir tutuklu, 5 dakikalık bir süre, kendi cezaevi sorunlarını değil, arkadaşının nasıl öldürüldüğünü anlatmayı sığdırdı ve konuya ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararını da elime tutuşturdu.

Ahmet Uzun, Rize'de 14 Ocak 1981 günü güvenlik kuvvetleri ile Çamlıhemşin ilçesi Hisarcık köyü civarında çatışmış ve teslim olmuş. 3. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi'nin 1982/313 sayılı kararına göre, Ahmet Uzun iki gün gözaltında bulunduktan sonra ölmüş.

Sanıklar:

Güngör Taşçı: Halen İstanbul Emniyet 1. Şube Müdürlüğü'nde polis memuru. **Murat Okşar:** Halen Ankara Emniyet Müdürlüğü 2. Şube 7. kısımda komiser muavini. **Hasan Samurçöl:** Halen Adana Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube görevlisi. **Mehmet Salt Yener:** Halen Rize Merkez Jandarma Bölük Bucak Jandarma Takım Komutanlığı'nda. **Kerem Dalkılıç:** Halen İstanbul Üsküdar'da oturur inşaatlarda çalışır. **Metin Yılmaz:** Halen İstanbul polis eğitim merkezi stajyer polis memuru. **Ali Liba:** Kırklareli Üsküp bucağından, çiftçi. **Ahmet Özden:** Halen Antalya II Merkez Jandarma Komutanlığı'nda

astsubay. **Alper Erturan:** Halen Kayseri II Jandarma Alay Komutanlığı'nda görevli üstçavuş.

Mahkeme kararına göre bu sanıklar ifadelerinde Ahmet Uzun'un yakalandıktan sonra fenalaşarak hayatını kaybettiğini, kendisine suçunu söyletmek için işkence yapmadıklarını söylüyorlar.

Yine aynı mahkeme kararına göre, ölüm olayının tanıkları da var. Bu tanıklardan Kemal Keştiçioğlu, Mustafa Korkmaz, Osman Nuri Telatar, İsmail Hakkı Temel, Nurettin Pirim, Hüseyin Kansız, Recep Memişoğlu ve Mustafa Yalçınkaya ifadelerinde, "Olay tarihinde maktül Ahmet Uzun ile birlikte Çamlıhemşin'

Uzun'un gördüğü işkence sonucu öldüğünü" belirtiyorlar.

Altında Piyade yüzbaşı Başkan Murat İnanbil, Duruşma Hâkimi Turullah Yıldırım ve Üye Hâkim Bahattin Özbaş'ın imzası bulunan mahkeme kararında Ahmet Uzun'un ölümü şöyle tartışılıyor:

"Olayın arkasından başlatılan hazırlık soruşturması yeterince ve amaca elverişli olarak yapılmamış, yakalanan bu şahısların olay günü başlarında kimin bulunduğu, kimin sorumlu oldukları emniyet ve muhafazasından kimlerin sorumlu oldukları hususu sıcağı sıcağına tespit edilmemiş, sonradan mahkememizce bu konuda yapılan araştırmalar,

şeklinde bir sonuca varıldığı belirtilmiştir..."

Evet, mahkeme kararında pek çok şey söyleniyor. Normal bir demokratik ülkede gözaltına alınan, böylece devlet tarafından güvence altına alınmış olan bir sanığa, devletin sorumluluğu altında öldüğü zaman neden öldüğü, kimin sorumluluğu altında öldüğü konularında hiçbir araştırma yapılmamış. Ayrıca Adli Tıp kurumu ciddi olmayan bir rapor vermiş. Zamanında hiçbir soruşturma açılmadığı için olay hemen sıcağı sıcağına aydınlatılmamış.

14 Ocak 1981 günü meydana gelen olay hakkındaki dava 1982 yılında açılmış. 1983 yılında da sanıkların tümü beraat etmişler. Neden beraat etmişler, yine kardan okuyalım:

"Maktül Ahmet Uzun'un ölüm sebebinin şüpheli kalmasının yanında müessir fiil sonucu ölmüş olması hususu kesinlik kazanmış olsa dahi, maktüle karşı kimin veya kimlerin müessir fiilde buldukları konusu yukarıda açıklanan nedenlerle şüpheli kaldığı, şüpheli kalan ve sübutu konusunda inandırıcı deliller elde edilemeyen söz konusu olaydan dolayı sanıklar mahkûm etmenin mümkün olmadığı, şüphelinin sanıklar lehine yorumlanmasının ceza hukuku genel kuralı olduğu kanısıyla yüklenen suçlu işledikleri konusunda kuşkuya düşülen sanıklar hakkında bu suçtan dolayı berastlerine karar verilmiştir..."

Evet, Ahmet Uzun'u hiç tanımadık. Tanıyamayacağız da, ölümünün üzerinden 6.5 yıl geçmiş. Ahmet Uzun'u tanıyanlar bile artık yüzünü belleklerinde soluk bir resim olarak saklıyorlar. Ama yaşıyorlar ve ellerindeki bu mahkeme kararını örnek olarak gösterip soruyorlar:

"Ahmet Uzun neden öldü? Kim öldürdü? Sorumlusu kim? Ölümünden dolayı hiç kimse sorumlu tutulmayacak mı, kimse cezalandırılmayacak mı?"

Mahkeme kararından: Olayın arkasından başlatılan hazırlık soruşturması, yeterince ve amaca elverişli olarak yapılmamış, yakalanan sanıkların olay günü başlarında kimin bulunduğu, kimlerin sorumlu oldukları, bu konudaki kayıtların yeterince tutulmamış olması gibi nedenlerle sonuçsuz kalmış, en basit otopsi kurallarına uyulmamış, kafatasında tespit edilen 5 santimetre uzunluğundaki çatlak saptanmamış, müessir fiile kimin ve kimlerin neden olduğu delilleriyle birlikte ortaya çıkarılmadığı için... sanıkların beraatine...

de yakalandıklarını, kendilerini yakalayan güvenlik kuvvetlerinin içinde bulunan komando eri Ali Liba ve Metin Yılmaz tarafından sürekli dövüldüklerini, gözaltına alındıktan sonra da polis memurları sanıklar Hasan Samurçöl, Ahmet Durmaz, Güngör Taşçı, Murat Okşar ve Astsb. Mehmet Salt Yener, Ahmet Özden, Alper Erturan ve er Kerem Dalkılıç tarafından sürekli dövüldüklerini. Maktül Ahmet Uzun'a da kendilerine olduğu gibi sürekli işkence yapıldığını, Ahmet Uzun'un o gün (Ölüyorum) diye konuştuğunu, kendisini o gün alıp götürdüklerini, daha sonra öldüğünü öğrendiklerini, netice olarak Ahmet

olayın üzerinden uzun bir süre geçmesi ve o tarihte görevli olan şahısların çeşitli yerlere atanmaları nedeniyle ayrılmış olmaları, bu konudaki kayıtların yeterince tutulmamış olması gibi nedenlerle sonuçsuz kalmış, yine hazırlık soruşturması sırasında yapılan otopside Adli Tıp kurumu raporunda belirtildiği gibi, ceset üzerinde bulgular yeterince saptanamadığı gibi, en basitinden klasik otopsi kurallarına da uyulmamış, cesedin başı açılmamış, daha sonra Adli Tıp kurumu kafatasında tespit edilen 5 santimetre uzunluğundaki çatlak saptanmamış, yersiz bulgularla ölümün zayıflıktan ve aşırı miktarda ilaç almaktan olduğu

İZMİR DEV-SOL DAVASINDA 11 SANIK İFADE VERMEYİ REDDETTİ

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bürosu) — Önceki gün başlayan 75 sanıklı İzmir Dev-Sol davasına dün Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2. Numaralı Askeri Mahkemesinde devam edildi. 22 Örgüt üyesi hakkında idam cezası istenen davanın dünkü duruşmasında sanıklardan bazıları ifade vermeyi reddettiler.

Önceki gün başlayan davada 11 sanık kimlik saptaması için sorulan soruları arkadaşları Ömer Aydoğmuş'un emniyette iş kenceyle biddürüldüğünü öne sürerek kabul etmemişlerdi. Dünkü duruşmada ise 11 sanık, poliste ifadelerinin baskı altında alındığını, okuma olanağı bile bulamadıklarını, arkadaşları Ömer Aydoğmuş'un poliste iş kenceyle biddürüldüğünü öne sürdü ve yargıcın sorularını ya ırtlamayı kabul etmedi. Bu nedenle duruşma yargıcı, sanıkların Askeri Savcılıkta verdikleri ifadeyi yüzlerine okudu.

Dün yapılan duruşmada hakkında idam cezası istenen sanıklardan Fevzi Işık duruşmanın disiplini bozduğu için mahkeme yargıcı tarafından sa londa çıkarıldı.

Duruşma, sanıklarının sorgularının tamamlanmasından sonra 11'eri bir tarihe ertelendi.

Bir ölümün ardından

İşkence varsa açığa çıkmalı

"Ömer'i kendime çekiyorum. Haydar uzalırsın 'Kapatılan gazeteleri' Gazim Ömer'in karın boşluğunda, nefes almıyor korkusuna kapılıyorum. Kuldağına ağzına dayıyorum. 'Puh' diye bir ses çıkıyor. Başı göğsüme. Gözlerim kurn boğuşunda. Ömer biden gurultulu nefes alıp veriyor. Bu çok kısa sürüyor, ağzından köpük benzer bir sıvı geliyor. Karında hareket yok. Nabız alıp gibi atmıyor da duruyor. 'Öldü' diyorum. Eczacı bir arkadaş Ömer'in boynuna demarına elini koyuyor, nabzına bakıyor. 'Ölümsü'. Haydarlar geliyor, kısıp açılıyor. İki arkadaş karga tulumba Ömer'i dışarı taşıyor. Ömer'e kurtarıcı gerciklerden birini yerine getiriyoruz koşu olarak."

Fevzi İsk. — Ömer Aydoğmuş'un ölümüne ilişkin bir fotoğrafı.

Ömer Aydoğmuş arkadaşları ile yazdıkları anılatım tamamlanmıştır. Yazdıklarında etkiler olmuştur, ama fazlalık asla... Uzak tekt davranış diye görüldüğü, aslında insanlık onuruyla bağlanılı bir çok ayrıntıya girilmiştir. Kendinden çok Ömer'i anlatmaya çalışmış. Bunları hiçbir yerde anlatılmamış. Söz yazmanın nedeni de bu."

"Ölümüne sebebiyet?" diye sorulduğunda, "İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un İzmir Emniyet Müdürlüğü'nde, sindirici son işlemleri bittikten sonra anlatılan bir haber, YeniGündem'in 43. sayısında yayımlanmıştır. Haberde, Ömer Aydoğmuş ve bir arkadaşının (Fevzi İsk.) 2 Şubat 1981'de Kemal Karakolu'na baştan düzenli olarak iddasıyla Bakıya da bir eylem operasyonu gözlemlenmiş ve daha sonra nedenciler tarafından anlatılmıştır. Ömer Aydoğmuş'un babasına, oğlunun ölümünde 4 ay sonra İzmir Cumhuriyet Savcılığı'ndan "sırtı ilaç işlemi sonucunda gerçekleşti" diye haber gelmiştir. Baba Aydoğmuş bu "sırtık"la ilgili olarak, Emniyet yetkililerini "Ölümüne sebebiyet vermedik" suçundan kurtulmuş ve iddiaları kabul etmemiştir."

"Ölümüne sebebiyet?" diye sorulduğunda, "İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un İzmir Emniyet Müdürlüğü'nde, sindirici son işlemleri bittikten sonra anlatılan bir haber, YeniGündem'in 43. sayısında yayımlanmıştır. Haberde, Ömer Aydoğmuş ve bir arkadaşının (Fevzi İsk.) 2 Şubat 1981'de Kemal Karakolu'na baştan düzenli olarak iddasıyla Bakıya da bir eylem operasyonu gözlemlenmiş ve daha sonra nedenciler tarafından anlatılmıştır. Ömer Aydoğmuş'un babasına, oğlunun ölümünde 4 ay sonra İzmir Cumhuriyet Savcılığı'ndan "sırtı ilaç işlemi sonucunda gerçekleşti" diye haber gelmiştir. Baba Aydoğmuş bu "sırtık"la ilgili olarak, Emniyet yetkililerini "Ölümüne sebebiyet vermedik" suçundan kurtulmuş ve iddiaları kabul etmemiştir."

"Ölümüne sebebiyet?" diye sorulduğunda, "İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un İzmir Emniyet Müdürlüğü'nde, sindirici son işlemleri bittikten sonra anlatılan bir haber, YeniGündem'in 43. sayısında yayımlanmıştır. Haberde, Ömer Aydoğmuş ve bir arkadaşının (Fevzi İsk.) 2 Şubat 1981'de Kemal Karakolu'na baştan düzenli olarak iddasıyla Bakıya da bir eylem operasyonu gözlemlenmiş ve daha sonra nedenciler tarafından anlatılmıştır. Ömer Aydoğmuş'un babasına, oğlunun ölümünde 4 ay sonra İzmir Cumhuriyet Savcılığı'ndan "sırtı ilaç işlemi sonucunda gerçekleşti" diye haber gelmiştir. Baba Aydoğmuş bu "sırtık"la ilgili olarak, Emniyet yetkililerini "Ölümüne sebebiyet vermedik" suçundan kurtulmuş ve iddiaları kabul etmemiştir."

"Ölümüne sebebiyet?" diye sorulduğunda, "İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un İzmir Emniyet Müdürlüğü'nde, sindirici son işlemleri bittikten sonra anlatılan bir haber, YeniGündem'in 43. sayısında yayımlanmıştır. Haberde, Ömer Aydoğmuş ve bir arkadaşının (Fevzi İsk.) 2 Şubat 1981'de Kemal Karakolu'na baştan düzenli olarak iddasıyla Bakıya da bir eylem operasyonu gözlemlenmiş ve daha sonra nedenciler tarafından anlatılmıştır. Ömer Aydoğmuş'un babasına, oğlunun ölümünde 4 ay sonra İzmir Cumhuriyet Savcılığı'ndan "sırtı ilaç işlemi sonucunda gerçekleşti" diye haber gelmiştir. Baba Aydoğmuş bu "sırtık"la ilgili olarak, Emniyet yetkililerini "Ölümüne sebebiyet vermedik" suçundan kurtulmuş ve iddiaları kabul etmemiştir."

"Ölümüne sebebiyet?" diye sorulduğunda, "İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un İzmir Emniyet Müdürlüğü'nde, sindirici son işlemleri bittikten sonra anlatılan bir haber, YeniGündem'in 43. sayısında yayımlanmıştır. Haberde, Ömer Aydoğmuş ve bir arkadaşının (Fevzi İsk.) 2 Şubat 1981'de Kemal Karakolu'na baştan düzenli olarak iddasıyla Bakıya da bir eylem operasyonu gözlemlenmiş ve daha sonra nedenciler tarafından anlatılmıştır. Ömer Aydoğmuş'un babasına, oğlunun ölümünde 4 ay sonra İzmir Cumhuriyet Savcılığı'ndan "sırtı ilaç işlemi sonucunda gerçekleşti" diye haber gelmiştir. Baba Aydoğmuş bu "sırtık"la ilgili olarak, Emniyet yetkililerini "Ölümüne sebebiyet vermedik" suçundan kurtulmuş ve iddiaları kabul etmemiştir."

Kasım Sönmez — Ömer Aydoğmuş'un başına su dökülmesiyle ilgili bir fotoğrafı.

Başka emniyetçi, 18 Şubat 1981 tarihli adli raporda ölüm sebebi "ilaç" değil, "sırtık"la ilgili olduğunu belirtiyor. Ömer Aydoğmuş'un suyla bulaşmış olduğunu anlatan 1. Şube Müdürü Kamal Acun, Başkomiser Nuhis Zinebi, Başkomiser Recep An, Başkomiser Süleyman Tutunbakan, Komiser Ahmet Samim Yetiş, polis memurları Hasan Okur ve Ertaç Güler hakkında açılan dava "berahi" ile sonuçlanıyor.

Mahkeme sırasında Müdahil Avukat Kasım Sönmez'in davaya şüphelilerle zandırarak için ileri sürdüğü iddialar reddedildi. Ayrıca ölümüne ilişkin Ömer Aydoğmuş'un beraber bulunan Fevzi İsk. in ifadesine, "duruma nizamı bozduğu" gerekçesiyle bağvurulmuyor.

Mektup oldukça ilgili. Ömer Aydoğmuş ve Fevzi İsk. in gözaltına alınmalarından önce polisler mahkeme beyanları verdikleri ifadelerinde, İsraili Ömer Aydoğmuş'un kendilerine diktirdiğini, kopyası sağ armaz zarfında saklandığını ve birlikte mektuplardan yararlandıklarını, Ömer'in bu arada yaralanmadığını belirtmişlerdi.

Fevzi İsk. ise bu olay hakkında sunları yazıyor:

"Dışardan değişik sesler geliyor. Kaşınan araba kapısı sesleri, ayrımsız medyanın gürültüsü... Diktatörün çekiyor bu sesler. Ömer: 'Bastıkları' diyor ve evin arka cephesine bakılan balkona yoneliyor, ben de peşinde... Ömer'in balkona uzanmasıyla geri çekilince bir oluyor. 'Evi sarımsaklı'. Kapı gürültüsü ve sesleri geliyor. Ömer 'Ağrıktan başka çare yok' diyerek ka-

"İlaç mı, ilaç mı, işkence mi?" diye sorulduğunda, "Ömer Aydoğmuş'un ölümüne ilişkin bir fotoğrafı." Fevzi İsk. — Ömer Aydoğmuş'un ölümüne ilişkin bir fotoğrafı.

pıya geliyor. Anırdan görüyorum Ömer'i. Ne istiyordunuz? Evin sahibini arıyorsunuz biraz aşağıda sinemanın karşısında dükkan bulabilirsiniz. Olanca sokakları soruyor bunları. Karşı tarafa geçtin, kısa bir seslilik oluyor. Polislerden biri: 'Fahretin bulduk seni o...' konuşuyor diye bağırarak Ömer'i taşıyor, diğerleri de Ömer'i sar-

“Olağanüstü yasa yollarına başvurulabilir”

Ömer Aydoğmuş'un işkence ile ölümü devletin müdahil avukatı olarak çalışan Kasım Sönmez, yeni gelişmeler konusunda YeniGündem'e şunları anlatıyor:

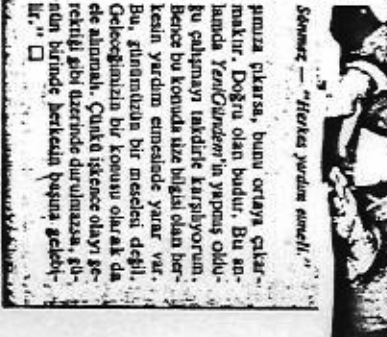
"Fevzi İsk.'in okuduğum mektubunu Ömer Aydoğmuş'un ölümünde belirtilen nedenlere biraz daha yakından inceledim. Ömer'in ölümüne ilişkin mahiyette görüyorum. Çünkü, dava esnasında benim ileri sürdüğüm kadavraya otopsi raporu ve diğer analizler Ömer Aydoğmuş'un gerçek işkence gördüğü yolundadır. Videdani kanıtım da böyle olduğu için, o davada işkence olduğuna ileri sürüldü. Bu mektup olayı, dava dosyasında mevcut olan otopsi raporu ve bunları TV filmleri ve ayrıca o gündü gazetelerde çıkan olan resimler Ömer Aydoğmuş'un o günlerde işkence gördüğünü bence yeterli kadar açıklar mahiyette. Ancak tabii ki

siyavi polis sindiğim yeni işare ederek belirtiyor: 'Burada', 'Şirketler çıkartılıyor...' Fevzi İsk. Ömer Aydoğmuş'un mektubundan duyduğum, tutuklanarak serbest bırakılmadığını yazıyor. Operasyonu yapan polislerin evden çıkarılan halkın saldırısına uğradıkları iddiası konusunda ise şunları anlatıyor:

"İki kişi köpek kollarından tutuyor. Biri saçlarından kavıyor. Ayrıntıdan çıkıyor. Çerç kordona alınmış, trafik durdurulmuş, yaka çevrede sivil polisler ve otobandan başka bir şey göremiyorum. Arabaya iki sivil polis yanında olmak üzere biniyoruz. Hareket ediyoruz."

Nuzaaranın sopolari

Yine yazılan tüm polisler Ömer Aydoğmuş'un en başta her şey anlatılmı, sorgusuna bile girerek kalamadığını iddia ediyorlar. Oysa Fevzi İsk. Emniyet gücünü ayrıntıları ile yazıyor: "Surtaklar üzerine en üst kısıt çıkartılıyor. Bir odaya sokuluyoruz. Gözlemlerim benliğimle, fakla bakıyor. Ömer'in sesini duyuyorum. Biri falaka sopolari tanıyor. Değişik kalmakta-

Sönmez — 'Herkes yurtdışı emekli'.

İşkence Varsa Sığıp Çıkması

ki sopalara 1'den 10'a dek numara verilmiş. Ayak bileklerimden bir sopya bağlanıyorum. İki işkenceci sopanın uçlarından tutarak ayak tabanlarımı kaldırıyor: 'Adın ne?' 'Karakolu sen bastın!..' Dışarı sürükleniyorum. İki elimden kelepçelenerek asılıyorum. Ayak üstü durmuyorum. Ömer de yanımda, aynı!"

"..Yeni bir gün başlıyor. Bunu konuşmalardan ve hareketlilikten anlıyorum. Ömer'in kelepçesi çıkarılıyor. Götürülüyor. Az sonra beni alıyolar. Bu seansta falakanın şiddeti biraz düşük. Öğlen vakti koridora getirilip kelepçeleniyorum. Az sonra da Ömer getiriliyor. Ömer inliyor... Akşamları sorgumuz yapılmıyor. Bizim 'dinlenme' saatlerimiz. Canı sıkılan yanıma geliyor, koridorda olmanın kötü yanı bu. Biri ya bilinçli ayağıma basıyor, bir tekme atıyor veya yumruk çıkarıyor..."

"Burada yeni bir gün demek yeni bir işkence seansı demek oluyor. Ömer'i götürüyorlar önce, ardından ben... Öğlene doğru taş zemine kelepçeleniyorum. Uzun bir bekleyiş. Ömer oldukça geç getiriliyor. Gene taş zeminin üzerine bırakıldığı gibi kalıyor. Ömer inliyor. Çevresine karşı kayıtsız...Bu günden sonra Ömer'in durumu belirgin biçimde bozuluyor. Yanımdan sürüklenerek götürülüyor, 3-4 saat sonra yine sürüklenerek getiriliyor. Geldiğinde külçe gibi yığılıp kalıyor. Nefes alış veriş gürültüsü..."

"Kaptan Onedin'a benziyordu"

Mektup, onsekiz sayfa boyunca Ömer'i ölüme an be an yaklaştıran günleri ayrıntıları ile anlatıyor. Mektubun en ilginç bölümünü de polislerden birinin Ömer Aydoğmuş'u televizyon dizisindeki Kaptan Onedin'a benzettiğini anlattığı satırlar oluşturuyordu. Ömer Aydoğmuş'un yakalandığı operasyona katılan polislerden Necdet Kurucu ve İsmail Güven Sıkıyönetim Savcı Yardımcısı Mevlüt Selamoğlu'na verdikleri ifadede benzetme hikâyesini şöyle anlatıyorlardı: "Daha evvelki soruşturmalarda Dev-Sol'un Ege sorumlusunun Kaptan Onedin'a benzediğini öğrenmiştik. Benim çaldığım kapıdan Kaptan Onedin'a benzeyen şahıs birden bire üzerime saldırdı." Ancak bunların anlatıldığı duruşmada bulunmayan Fevzi Işık da hiç duymadığı halde aynı şeyleri yineliyordu. □

Cumhuriyet 15 May 1981

ERZURUM'DA BİR SOL EYLEMCI İÇİN IDAM CEZASI VERİLDİ

Haber Servisi — Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Kenarbel köyünde bir kahvehaneyi tarayarak 3 kişinin ölümüne, 2 kişinin de yaralanmasına neden olan THKP-C adlı yasa dışı örgüt üyesi Necdet Özbir, 9. Kolordu ve Erzurum 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nce ölüm cezasına çarptırıldı. Aynı davadan yargılanan Muharrem Akdeniz ise, beraat etti.

ÖLDÜRÜLDÜ

MARDİN — Mardin'de güvenlik kuvvetlerince aranmakta olan yasa dışı bir örgüt üyesi olduğu bildirilen Hüseyin Erol adlı kanun kaçağı İnekköler Çarşısı'nda arkadaşları tarafından güvenlik güçlerinden kurtarılmak istenirken öldürüldü.

Mardin Sıkıyönetim Komutanı'nca aranan ve esrar kullanmaktan hükümlü yasa dışı PKK örgütü elemanı Hüseyin Erol, İnekköler Çarşısı'nda bir mahalle bekçisi tarafından tanınarak karakola götürülmek istendi. Bu sırada diğer örgüt elemanları Hüseyin Erol'u kurtarmak için ateş açtılar. Olay sırasında Hüseyin Erol kurşunlara hedef olarak öldü. Diğer sanıklar olaydan sonra kaçtılar.

5 DEV - YOLÇU

ADANA — Yasa dışı Dev - Yol örgütüne üye Mehmet Demirdören, Ayhan Sümbül, Kemal Arıkmert, Ömer Korumluk ve Halil Erdinç güvenlik kuvvetlerince yakalandı. Sanıkların Jandarma Teğmen Ayhan Birkmez ve Jandarma eri Osman Discan'ın silahla yaralandıkları ve çeşitli olaylara karıştıkları bildirildi.

2000e Dogru 29 November 1987

2000'E DOĞRU'NUN YAYINI ÜZERİNE

Behzat Firik'in ölümü savcılıkta

Tunceli Ovacık Cumhuriyet Savcılığı, Behzat Firik'in ölümü olayıyla ilgili olarak soruşturma açtı. 2000'e Doğru'nun 15-21 Mart tarihli 11. sayısında halk arasında "kulaksız yüzbaşı" adıyla anılan yzb. Aytekin İçmen'in Behzat Firik'i işkenceyle öldürdüğünün köylüler tarafından söylendiği haberi verilmişti. Savcılık olayla ilgili olarak Behzat Firik'in ağabeyi Ali Ekber Firik ve diğer görgü tanıklarının ifadesine başvurdu. Ali Ekber Firik, kardeşinin ölümünü 2000'e Doğru'ya şöyle anlattı:

"Bir gün 20 kişilik bir jandarma grubu köyümüze geldi. Bizleri evimizin önünde topladı. Aramızda tahsilli kimse bulunup bulunmadığını sordu. Kardeşim Behzat lise mezunuydu. Ona 'bizimle gelip yol göstereceksin' dedi. Ben de kuşku lanarak peşlerinden gittim. Jandarmalar beni gördüler ve 'komutanım gebermek isteyen kişi bizi takip ederek buraya kadar gelmiş' diyerek Üsteğmene götürdüler. Kardeşim Beh-

YAYGIN DEVLET TERÖRÜ

Sorgusuz, yargısız vur, kır, öldür

1981'de Tunceli'ye gelen Kayseri Hava İndirme Tugayı'ndaki, köylülerin "Kulaksız Yüzbaşı" dedikleri bir jandarma grubunun...

başı karakol dibinde bir... yor, vuram... kekligin du... seni vurabil... lu, "Beni ni... vuracaksa... kerler taraft...

Köylüleri Orman yolu lüler surüld im Kurt...

Hüseyin Teğmen köye baskına geldi. Bütün köy erkeklerini Hozat Karakolu'na topladılar. 15 - 20 kişiyiz. Bir zaman...

zët, elleri arkadan bağlı, yüzü dövüldüğü için kıpkızıldı. Sonra bizi bir başka düzlüğe götürdüler. Burada 150 kadar jandarma bir ateş yakıp etrafında kümelenmişlerdi. Kulaksız yüzbaşı da oradaydı. Üsteğmen yüzbaşıya bizi tanıttı. Bunun üzerine yüzbaşı 'Ali Ekber'i ağaca bağlayın, Behzat'ı da soyun dedi. Sonra kardeşime 'oğlum burada anarşistler varmış. Yerlerini bize söyleyeceksin' dedi. Kardeşim bilmediğini söyleyin-

ce ateşte kızdınmış bir kasaturayı ağzına ve diline sürtmeye başladı.

Sonra 5-6 jandarma Behzat'ı ormana götürdüler. Geri getirdiklerinde kendinde değildi. Benim başıma bir parka atıldılar, yüzbaşı 'anarşistler kaçıyor. Ateş edin' diye bağırdı. Ateş kesilince başımdaki parkayı aldılar.

Behzat sırt üstü ve çıplak yatıyordu. Asteğmenler gelerek 'başın sağolsun' dediler. Behzat ölmüştü."

Cumhuriyet 15 May 1986

İtirafçı Caner'in "İşkencede öldü" dediği gencin babası savcılığa başvurdu 'Oğlun gibi sen de ölürsün'

Sedat Caner'in "Filistin askısına asıldı, işkence aletinden indirilirken boyun kemiği kırıldı" dediği Mehmet Ceren'in babası, oğlunun cesedinin kimseye gösterilmeden gömüldüğünü söyledi.

KAHRAMANMARAŞ - ANKARA (ANKA) — Bingöl'de öğretmen Sıddık Bilgin'in öldürülmesi ve "itirafçı" polis memuru Sedat Caner'in ifadeleriyle başlayan işkence iddialarına bir yenisi daha eklendi. Kahramanmaraş'ta Vahip Ceren isimli bir yurttaş, oğlu Mehmet Ceren'in işkenceyle öldürüldüğünü ileri sürerek savcılığa başvurdu.

ANKA muhabirinin edindiği bilgiye göre 2.5.1986 tarihinde Kahramanmaraş Cumhuriyet Savcılığı'na Hz. 986/502 sayı ile suç duyurusunda bulunan Vahip Ceren, oğlunun arandığını öğrendiğinde 6.10.1981 tarihinde Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'na teslim olduğunu, 18 Ekim 1981'de Kahramanmaraş Sıkıyönetim Komutanlığı'na getirildiğini, 21 Ekim 1981'de de köy mezarlığına defnedildiğini söyledi.

MEZARA KİMSE YAKLAŞMASIN

Oğlunun işkenceyle öldürüldüğünü iddia eden Vahip Ceren, cesedin köye getirilişini ve defnedilişini ise şöyle anlattı:

"Oğlum arandığını duyunca Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'na teslim oldu. 18 ekimde Kahramanmaraş'a getirdiler. 21 ekim günü ise üç cemse asker tarafından köye getirilen cenaze kimseye gösterilmeden defnedildi. Oğlumun son kez yüzünü görmek istedik, ama izin vermediler. Yıkanacak dedik. Tamam yıkanmaya falan lüzum yok, öyle koyacağız' dediler. Oğlum kefenine sarılı bir şekilde askerlerin arasında defnedildi. Defin işlemi bittikten sonra bize 'Buraya bundan sonra kimse yaklaşmayacak. Yaklaşırsa oğlun gibi seni de öldürürüz' dediler. Biz korkumuzdan yaklaşmadık. Zaten mezarın başında da birkaç gün askerler nöbet tuttular."

Öte yandan işkenceci itirafçı polis memuru Sedat Caner teslim olduktan sonra Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği ifadesinde Mehmet Ceren için Kahramanmaraş Eğitim Enstitüsü Spor Salonu'nda "Filistin askısı" ve "kasap askısı" yöntemlerinin kulla-

nıldığını bildirmişti.

"İtirafçı" polis Caner'in Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği ifadelerinde Mehmet Ceren'in ölümüyle ilgili bölüm aynen şöyle:

"Mehmet Ceren kendiliğinden geldi, teslim oldu. Kahramanmaraş Eğitim Enstitüsü salonunda Ceren'in sorgusunu istihbarat şube müdürü vekili komiser Osman Çeçen, polis memuru Şerif ve "Gâvur Ali" denilen jandarma çavuşu yaptı. Sorguda, Filistin askısı ve kasap askısı kullanıldı.

Ceren kasap askısına asılmış, erkeklik organına da elektrik veriliyordu. İşkence aletinden indirilirken ayakları bağdan kurtuldu ve altında duran lastiğin kenarına çarpınca boyun kemiği kırıldı. Ölümü işkenceden dolayı olmuştur. Ertesi gün Ceren'in gömleği ile kendisini asarak öldürdüğü söylendi. Ben bu sorguya katılmamıştım, ama sorguda çalışanların tümü olayı bilmektedir.

Halen Isparta'da tümgeneral olduğunu sandığım, o sırada sıkıyönetim komutan yardımcısı olan Tuğgeneral Yusuf Haznedaroğlu, halen Genelkurmay Plan Harekât'ta kurmay binbaşı, görevde bulunduğu sırada Sıkıyönetim Kurmay Başkanı olan Binbaşı Nevzat Bekaroğlu, halen Kahramanmaraş'ta emniyet müdür muavini olduğunu sandığım o zamanki Siyasi Şube Müdürü Necdet Kondolot, birlikte çalıştığımız Başkomiser Hüseyin Gülersönmez, halen Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde çalışan polis memuru Bilge Akdoğan, bu olayın intihar olmadığını bilmekte-dirler.

Mehmet Ceren'in cesedi daha sonra askerler tarafından köyüne götürülmüş ve elbiseleriyle gömülmüştür. Savcılık o zaman olayla ilgili soruşturma yapmış ve olay intihar olarak kapanmıştı."

OTOPSİ YAPILSIN

Mehmet Ceren'in babası Vahip Ceren tarafından savcılığa yapılan başvuruda, cesedin mezarından çıkarılarak otopsinin yapılması ve itirafçı polis memuru Sedat Caner'i ifadesinde adı geçenlerin cezalandırılması da istendi.

Bursa Cezaevinde bir siyasi hükümlü intihar etti

BURSA (THA) — Bursa kapalı cezaevinde yaralama suçundan hükümlü 20 yaşındaki İsmail Esen, bulunduğu hücrenin de gömleğini ip yaparak intihar etti.

Elde edilen bilgilere göre İsmail Esen önceki gün karşı görüşlü kişilerle tartışması sonucu hücreye konuldu. İsmail

Esen gece yarısı kapatıldığı bloke gömleğini ip yaparak intihar etti. İsmail Esen'in adam öldürmeye teşebbüs suçundan hükümlü olduğu ve Bursa kapalı cezaevine yeni geldiği öğrenildi.

Bursa Cumhuriyet Savcısı Avni Doğan olayı doğruladı.

Attachment 14:

ABECE February 1988

ABDÜRRAHİM AKSOY'UN ANISI YAŞIYORI!..

Abdürrahim Aksoy, 12 Eylül sonrasındaki karanlık dönemde, işkence ile öldürülen bir onurlu, bir yiğit öğretmen...

Abdürrahim Aksoy, 1980 öncesi TÖB-DER Samsun şubesi başkanı olarak, demokratik Öğretmen Mücadelesinin en ön saflarında yer aldı. İnançlı, kararlı bir eğitim emekçisiydi. Demokratik toplantılarda, eylemlerde etkin ve yürekliydi. Kısacık yaşamında hep doğrudan, hep güzelden yana oldu; baskı ve sömürüye karşı çıktı; demokratik eğitim mücadelemizin yılmaz bir savaçısı oldu. İşte bu kişiliğinden ve eyleminden dolayı, 12 Eylül'den sonra birçok TÖB-DER'li öğretmen gibi, o da en ağır işkenceli sorgulamalardan geçirildi ve işkencede inançları için can verdi. Ölümüne "intihar" süsü verildi. Ama bu gerçeği gizleyemedi.

Aksoy arkadaşımız, 9 Şubat 1982 günü, inançları uğruna işkencede canını vererek bu dünyadan gencecikken, yiğitken, güzelken geçip gitti.

Eğitim emekçilerinin yeniden, daha kararlı, daha bilinçli ve daha kitlesel örgütlenme girişimlerinde bulunduğu şu günlerde, onun aydınlık yüreği yolumuzu aydınlatacak; anısı yaşatılacak!..

“Öldürür, imthar etti deriz”

Durmadan dipçikle vuruyordu başgavus: Kan içinde kalınıştı Hüseyin. Yarım saat sonra cesedi geldi. Sürükleyerek tuvalete götürdüler. Başgavus seslendi: “Kemerini getirin”

HÜSEYİN SERTKAYA
Ölümüne sebep ya da sebep olmamış olmasına bir yasağı yoktu. “Hüseyin hemem birik benim”

“Hüseyin Sertkaya'yı benim bulduğum hücreye getirdiler. Hiç saat kadırlar benimle kaldıkları sonra yukarı götürdüler. Geç saat 23.00'te tekrar yamına getirdiler. İşkence görüldüğü belli-ydi. Bütün bir hafta vardı. Konuşmaktan çekiniyordu. Beni de polis sanıyordu.”

Hüseyin Sertkaya ertesi gün sabah saat sekizde tekrar yakarı alınıyordu. Kendilerine aktarılan mektuplere kadar işkence yapıyordu. H.C. derman ediyor:

“Akşam hücreye getirildiğinde etmek ziyeniyordu. Sadece su içti. Bir yarıdan da ‘Benim yedi çocuğum var, hiçbir serile ilgim yok. Benim ne suçum vardı ki bu hale getirdiler? İla İhami: min yerini soykimeni istiyorlar, beni vatanı halimliği le suçlıyorlar’ diye ağlıyordu. Sirtisi uzanmak istedi, uzanmadı. Olduğu yerde yığıldı kaldı. Uyudu mu, hayır! mi bilmiyorum.”

Sabah olduğunda, tuvalete gitmek için hücrenin kapısını açtıran H.C. Hüseyin'in vücudundaki şikâhketten fark ettiği söyler. Sağ kolu şimşik, be-celgini oynatıyordu.

Hüseyin Sertkaya, o sabah tekrar yakarı alınıyor ve iki saat süreli işkence görüyordu:

“Getirdiklerinde kafasında çok büyük bir yara vardı. Kabuğu kemikli kırıldı, sağ bacağımda şikâh vardı. Başağından tüpü çektiler. Ağa Sertkaya'ın yanına götürdüler. Hücceler çok yakın olduğu için konuşmaları duyuyordum. Hüseyin boğuk bir sesle, ‘Beni kesin öldürecekler. Çocukları aldığım eşyaları köye sen götür’ diyordu.”

“S en kendin ölmüş bil, sen artık yaşamıyorsun. Hüseyin Sertkaya ölmüştür. Artık öyle birisi mazide kaldı.”

Hüseyin Sertkaya'nın 21 Kasım 1982 günü Bingöl Jandarma Karakolu'nda ölümü olduğu, yokken İhami Sertkaya'nın jandarmaların önünde aramasıyla başlayıyor. İhami Sertkaya, İhami bir öldürme olayına karıştığı gerekçesiyle 1980'den beri aranıyordu. Ancak Hüseyin Sertkaya ile sık sık gözaltına alınıyordu.

Kiğ'i'nin Kabacallı köyünde, özellikle hedeflenen yalnızca Hüseyin Sertkaya değildi. Asker karagüç olarak anılan Nedim Sertkaya'nın babası Resul Sertkaya'da sürekli jandarmaya bakınına uğruyordu. “Bizce oğlumun keshim edeceğim. Çetirmezsem başına gelecektir seni dediği” diyorlardı.

Bir defasında, 1980 yılında, jandarmalar Köyü basmışlar, tüm köy halkını meydanla toplanmışlardı. Başta Hüseyin Sertkaya ve Resul Sertkaya olmak üzere bütün erkekleri aradılar doğma soyarak, bazılarına kaskatı dövmüşlerdi. Kadınları, erkeklerin önünde irtifa rına getirecekleri tehdit etmişlerdi. İhami'nin merde olduğu bilince Hüseyin Sertkaya'yı öldürcektiklerini söylemişler, köy halkını Talaka ve coplan gerektirmişlerdi.

Dayak ve tehditler yılan köylüler. İhami Sertkaya'yı aramak için zorla dışarıda dolandırtıyordu. Bu başkılar

BİNGÖL'DE DURUM

ANAP'lı değilsen, vay haline!

B u gün Bingöl'de tamamen ANAP'ın borusu oluyor. ANAP'lı olmayan vatandaşlar iş yok, rabaht yok, can güvenliği yok.

SHP İl Sekreteri Budağ Tural sun-ları anlatıyor:

“Benim bir kamu İstisnai Davet-sitesi'ni bildirdi. Bingöl'de Ziraat-Bankası'nın sınırlarının başlangıcı ka-zandı. En yüksek puanı almıştına rağmen bankaya girmedi. Gerçekle-re benim SHP'li olmam. Sanırım bu sıfır aydınlandı.”

Bingöl'de başta Kiğ ve Genç ot-mak üzere, yerelli iktidare bağlı yüz-lerce köy boyu geliyor. Gerçekle olarak ‘orman yasanı’ gösteriliyor. İhami ağı-ğuc çıkıyor. Başkılarla İhami ANAP'ın olunduğunda köyler ANAP'ın

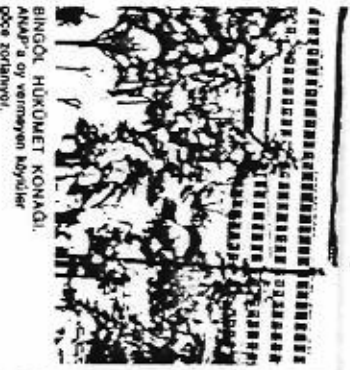
Süreklili işkence yapıyor

Hüseyin Sertkaya, 19 Kasım'da göz-alınma alınıyor, 21 Kasım'da karakolun-cesedi çıkıyor. Olayın görgü tanığı olan ve soruşturması arıldığında tank-lik yapacağını belirtiren G.H., Hüseyin Sertkaya'nın ölümünü şöyle anlatıyor:

Bingöl'deki hakınıyetini sürdürebil-mesi için 1988'de Belediye Başkan-lığı'nı kazınması lazım. Oysa ANAP, Kiğ'da yüz oy bile alamamış. Genç-ler ise ancak yüzde yirmi oy alabiliş. Şimdi ise kendisine karış olan köylü-ri vermemi yasaları bahane edip, bo-salırlar oy oranını arttırmaya çalışıyorlar.

Şehirdaki ANAP başkanı, köylere-jandarmalar başkasına dönmüşler. Jandarmalar sık sık eşyaları kılığında getirerek köylere başkılar düzenliyor. Amacı, terör estirmek, köylüle-ri köze zorlanmak.

Bingöl'de ANAP'lı değilsen, hiçe-yakınların arasında aranan biri vur-oluntulardan ölü beğlen.

BİNGÖL HÜKÜMET KONAĞI.
ANAP'a oy veremeyen köylüler öpse zorlanıyor.

Bir tayine imza

Derin rubusunu tanımlayacak doktor bulamıyorlar. Bunun doktor-lar reddediyor. Sadece C. Engin Sağır, kendisine Bingöl'den tayin edil-keçti sözü verilince rubusu imzalı-ıyor.

Gerçekten de C.Engin Sağır, 21.11.1982 tarihinde rubusu imzala-dıkları bir gün sonra, İstanbul'a ta-yin ediliyor.

“Kemerini getirin”

Hüseyin Sertkaya yarım saat sonra tekrar H.C.'nin yanına getiriliyor. “Başgavus durmadan, ‘Seni elimiz-den kimse alamaz. Sen kendini ölmüş bil, artık yaşamıyorsun. Hüseyin Sertkaya artık ölmüştür, öyle bir artık ma-zide kaldı’ diyor. Bir yarıdan da teke-mel alıyor, copla vuruyordu. Sanki ka-nasısızmış. Bir ara yarımdan aldılar. Yürünü dalka sonra geri getirtiler. Hüseyin Sertkaya ölmüştü. İki buçuk sa-at kadar elektrikli kesiler, Hüseyin'in cesedini sürükleyerek tuvalete götürdüler. Başgavusun seslendiğini duyuyum. ‘Hüseyin'in kemerini getirin’ diye ba-gırıyor. Herhalde imthar süsü ver-mek istiyordu.”

“Biz denklez”

Hüseyin öldükten sonra, başgavus hüccede bulananları toplayarak şöyle diyor:

“Eğer siz Hüseyin'i soran olursa şöyle diyeceksiniz: ‘Yamınıza gelmiş-de bunalmışsınız, sürükli kâfir ediyor-du. Ne yaptığınız bilmiyordunuz. Tuvalete gittiniz, yarım saat geldiniz. Merak etiniz. Gidip baktığımızda kendisini ammisiz. Neyle suçladığınız soran olursa, ‘kemerini’ diyeceksiniz. İşce duyduğunuz lafınları karış veriniz. Eğer gördüklerinizi anlatırsanız, sizi de öldürürüz. Biz denklez. Bize kimse karışamaz, ama bir ustadı-ğımızı yaparız. Bizim elimizde yetki var!’”

“Sani de öldürüldü”

Hüseyin Sertkaya'nın o sırada Bin-göl'de olan yeğeni Ali Ekber Sertkaya da karakola çağırıldı, amacının imthar-etilgi söyleniyordu. Ali Ekber Sertka-ya anlatıyor:

Ceset parımparça

Hüseyin'in cesedini bir yakınlara ya-kartırdılar. A.S. aynı zamanda bir ka-dında. Sunuları anlatıyor:

“Cesedi ben yıkadım. Sağ bacağımda şikâh vardı. Çoğunun tamamı ise alın-ıyordu. Kulağında çok büyük bir yara vardı. Kolu bükülmüştü, bir tırnak mü-deşisini üstüne getirmiştim. Midesinin-den, kulağının arkasına kadar ‘sarıms-ları. Boyununda hiç şikâh yoktu. Vü-cuda yarı bere içindi. Yaktılar mor-mordu!”

HALİT ŞAHİN

Hüseyin Sertkaya haberini araştırırken 2000'e *Doğru* muhabiri Halit Şahin'in başına gelmedi kalmadı. Haber peşinde koşmak bile başbaşa haber oldu. Halit Şahin iki kez gözaltına alındı. Fotoğraf makinesi kırıdı. Ve haberdan vazgeçmesi için tehdit edildi.

A.S. ayrıca Hüseyin'in elbiselerinin kan içinde ve yırtık olduğunu söylüyordu. Elbiseler, Kığı'ya gönderilip, yıka-tılmış, daha sonra çöpe atılmıştı.

Durmadan kan akıyor

Hüseyin Sertkaya'nın cesedi, karde-

şi Aziz sertkaya'ya veriliyor ve gömül-mek üzere köye yollanıyordu. Ali Ek-ber Sertkaya, Hüseyin'in gömülüşünü şöyle anlattı:

"Köy ile mezarlık arası bir kilomet-re kadardır. Mezarlığa kadar cesetten tabuta durmadan kan akmış. Mezarın yanında tabutu yarım saat bekletiler.

İnanın bulunduğu yer kan gölü olmuş-tu."

Mezarlıktaki jandarmalar, ailesinin Hüseyin'in cesedini görmesine izin ver-medii. Ali Ekber Sertkaya tabutu aç-mak isteyince, jandarma tarafından gözaltına alınıyordu. Ancak mezar ka-patıldıktan sonra serbest bırakıldı.

Otopsi raporu verilmiyor

Sertkaya ailesinin otopsi isteği de geri çevrildi. Otopsi raporu yerine veri-len defin kâğıdında ise Hüseyin'in 'ası-ya bağli asfiksi sonucu' öldüğü yazı-lydı. Hüseyin'in ailesi ceset üzerinde heyet inceleme yapılmasını istiyorlar, ancak detlerini kimsese anlatamıyorlardı.

"Biz otopsi raporunu istedik, defin kâğıdı verdiler. Daha sonra 'Bingöl Cumhuriyet Savcılığı size otopsi rapo-ru verir' dediler. Oraya başvurduk. 'Elazığ Cumhuriyet Savcılığı'na gidin' dediler. Oysa Elazığ Cumhuriyet Sav-cısı olay yerine bile gelmedi. Otopsi ra-poru da verilmeydi."

Köyü hemen terk edin

Otopsi raporu verilmemişti. Tanıkla-ra baskı ve tehditler sürüyordu. Hüseyin ile birlikte gözaltına alınanlardan Zeki Sertkaya hâlâ, her ay Kığı Jandar-ma Karakolu'na gidip, olayı başkalarına anlatmadığına dair imza veriyordu.

Sertkaya ailesi ise 1987 yılı içinde Bingöl Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan ilginç bir emir alıyordu: "Köyü hemen terk edin."

HALİT ŞAHİN

Olayın peşindeyiz

Hüseyin Sertkaya 1982 yılında öldürülmüş. Bu-nu yakuları, köylüler, devlet görevlileri, herkes biliyor. Fakat insanlar susmuş. Babalarının, oğulla-rının, kızlarının öldürülüşünü sineye çekmişler. Çün-kü korkutmuşlar, çünkü susturulmuşlar. Ve acıları-nı beş yıl ilerinde saklamışlar.

Yıl 1987. İşte Hüseyin Sertkaya cinayeti gün işi-gi-na çıkıyor. Baskı ve korku sürüyor. Ama insanlar ark-tık susamayacaklarının farkında.

Hüseyin'in yakınları olayı ayrıntılarına dek anlat-mak istiyorlar. Ancak jandarmanın tehditlerine kar-şı güvence bekliyorlar. Haberin çıkmasından sonra jandarmanın mutlaka köye geleceğini ve baskısını yo-gunlaştıracağını belirtiyorlar ve basının kendilerini yalnız bırakmamasını diliyorlar.

Hüseyin Sertkaya cinayetinin sorumluları bellidir. İş, devletin olayı soruşturmasına kalmıştır. 2000'e *Doğru*, haberin dergide çıkmasından sonra gelebile-cek baskıları yakından izleyecek ve olayın peşini bırakmayacaktır.

ALİ EKBER SERTKAYA 'Suçum neydi?'

1983 yılın da adliye sınavlarına gi-rip kazandım. Maalesef soruştur-mam sonucu görev yapmam sakın-calı görülüp, bu durum bana bildi-rildi. Bunun üzerine aklıma gelen tüm yetkili makamlara başvur-dum. Bana bir zaman şüpheli şahıs olarak tutuklandığımı söylediler. Ancak İz-mir Sıkıyönetim Komutanlığı'na baş-vurup durumu izah ettim, temiz kâ-ğıdımı da götürdüm. Adalet Komis-yonu Başkanlığı'na gösterdim. Beni Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönder-diler. Sıkıyönetim ise yeniden soruş-turma yapacağını söyledi. Maalesef üç-dört yıl oldu, soruşturma bitme-di. Zaten bu gidişle benim ömrüm soruşturmanın bitmesine yetmez. So-ruşturma sürdükçe mağduriyetim de-vam ediyor. İki oğlum var. Bunun ya-nında yaşlı babama bakmakla yükümlüyüm. Hiçbir gelirim olmadığı için bir hayli mağdur oldum. Yeniden yetkili makamlara başvurdum. Hiç-bir suçum olmadığını anlattım ama

ALİ EKBER SERTKAYA. Tek suçu İlhami Sertkaya ile akrabe oluşu.

beyler anlamıyorlardı. Anlamak iş-lerine de gelmiyordu. Şimdi bu bey-lere soruyorum: Suçum neydi? İlha-mi Sertkaya'nın amcaoğlu oluşum mu? En son Sıkıyönetim Komutan-lığı'na kadar çıktım, bana verdikleri cevap İlhami Sertkaya'nın amcaoğ-lu olduğum için devlet dairesinde ça-lışmamın sakıncalı olduğuydu. Ben de, "O zaman bana silah verin dağa çıkayım, eşkiyalık yapayım" dedim. 1983 senesinden sonra hiçbir suçum olmadığı halde defalarca gözaltına alındım, akla gelebilecek her türlü iş-kençe gördüm. Bugün hâlâ bunların izlerini taşıyorum.

Hürriyet 17 September 1985 (Europe edition)

" ADALET VARSA " Cihan Yuluk, eşinin intihar ettiğine inanmıyor. "Onu karakolda döverek öldürdüler" diyor. 5 çocuk annesi

Cihan Yuluk, "Gitti evimizin direği ... Türkiye'de adalet varsa insanlar kanun önünde eşitse, bu iş aydınlanmalı... Yoksa benim ve yetimlerin ahı tutar" diye dövünüyor.

Korkunç bir iddia:

"Kocam, karakolda

öldürüldü"

● 5 çocuk annesi Cihan Yuluk, alkollü olduğu gerekçesiyle karakola götürülen ve sabah da, "hücresinin parmaklıklarına gömleğiyle kendisini astığı" bildirilen Halil Yuluk'un "işkenceyle öldürüldüğünü" iddia etti.

● Cihan Yuluk, kocasının boyunun parmaklıkla zemin arasındaki mesafeden uzun olduğunu belirtti, "Intihar edenlerde dil sarkması, gözlerin fırlaması, boşalma olmuştur. Kocamın cesedini gördüm; bunların hiçbiri yoktu" dedi.

Şoför Halil Yuluk, "Kaza yaptım" gerekçesiyle Fethiye'de karakola götürüldü. Sabah, "intihar etti" denildi.

Özellikle bu konuda çok önemli bir rol oynayacak olan, diğer taraftan da, bu olayın, Türkiye'nin, insan hakları açısından ne kadar geride kaldığını gösteren bir örnek olarak değerlendirilmelidir. Bu olayın, Türkiye'nin, insan hakları açısından ne kadar geride kaldığını gösteren bir örnek olarak değerlendirilmelidir.

"Kocam, karakolda öldürüldü"

Ayhan AYDEMİR

FETHİYE. (Hürriyet)- Fethiye'de geçen hafta içinde Emniyet Amirliği'nde "intihar ettiği" bildirilen ilçenin sevilen şoförlerinden 41 yaşındaki Halil Yuluk'un eşi Cihan Yuluk, olayı "cinayet" olarak nitelendiriyor. "Kocam, işkence yapılarak öldürüldü" iddiasında bulunan beş çocuk annesi Cihan Yuluk, "Eşimin hiçbir problemi yoktu. Gayet mutluyduk. Neden intihar etsin? Onu, karakolda tokat darbesiyle öldürüp sonra da intihar süsü verdiler" dedi.

UÇ BIRA YÜZÜNDEN

Halil Yuluk'un meslektaşları ve yakınları, olay gecesi Halil Yuluk'un üç bira içtikten sonra ilçe dışındaki evine gitmek üzere arabasıyla vola çıktığını, ancak yolda polislerin kendisini, hiçbir arabaya çarpmadığı halde, "Kaza yaptığı" gerekçesiyle karakola götürdüğünü, sabah da ölüm haberini duyduklarını söylediler.

CELİŞKİLİ RAPOR

Halil Yuluk'un eşi Cihan Yuluk, eşinin ölümünü şüpheli görmesi üzerine yakınlarıyla birlikte araştırma yaptıklarını belirterek şöyle dedi:

Ve birkaç soru

ANKARA, (Hürriyet)-HP İçel Milletvekili Ali İhsan Elgin, Muğla'nın Fethiye İlçesi'nde alıkonulduğu Emniyet Amirliği nezarethanesinden birkaç saat sonra ölü olarak çıkarılan Halil Yuluk adlı şoförün durumunu TBMM'ye getirdi.

HP'li Elgin, TBMM Başkanlığı'na verdiği önergesinde İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut'a şu soruları yöneltti:

"175 santimetre boyundaki bir kişinin (yazlık spor kazakını kullanarak) 1.35 santimetre yükseklikteki nezarethane parmaklığına kendisini asarak intihar etmesi size inandırıcı gelmekte midir?

-Çelişkileri içeren bu konu hakkında ayrıntılı bir soruşturma açtırmayı, varsa sorumlula-

"Öğrendiğimize göre, eşim hücreye kapatıldıktan sonra intihar ettiğini bir polis memuru görmüş ve boynundaki ip şekline getirilen fanlısını kesmiş. Polisler, hücrenin demir parmaklıklı penceresinden kendini asmış diyor. Raporda da böyle..."

Raporda belirtildiği gibi, kocamın boyu 1.75 santim. Nasıl olur da bu boydaki adam 1.35 santim yükseklikte kendisini asar?.. Bunu mantığım almıyor.

Üstelik kendisini asan bir kişide dil sarkması, gözlerin yuvalarından fırlaması ve boşalma gibi durumlar olurmuş... Bunları doktorlardan öğrendik...

Oysa ben eşimin cesedini gördüm. Bu belirtilerin hiçbiriyi yoktu. Sadece boynuyla göğsünün birleştiği yerde kalın bir iz vardı."

Beş çocuk annesi Cihan, olayın aydınlanması için Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuruda bulunduğunu, ayrıca İçişleri ve Adalet Bakanlığı'na da olayı birer telgrafla duyurduğunu söyledi. Ayrıca, Fethiye'de bulunan 100'e yakın şoför de arkadaşlarının ölümünden şüphe duyduklarını ve Şoförler Federasyonu'na telgraf çekerek olayın üzerine gidilmesini istediklerini söylediler.

rı cezalandırmayı düşünüyor musunuz?

-Halil Yuluk'un altesinin, cesedin Adli Tıp'ta yeniden otopsi yapılması istemi neden yerine getirilmemiştir?

-Son beş yılda Emniyet'e ait binalarda intihar ettiği ileri sürülerek yaşamı sona erenlerin sayısı nedir?

-Türkiye'de giderek yaygınlaşan Emniyet'te işkence ve öldürme iddiaları karşısında 'işkenceye karşı savaş açan bakan' olmak gibi onurlu bir duruşma göstermeyi düşünüyor sunuz. Düşünüyorsanız yada açıklanan olay başta üzere son 5 yılda merlen bu tür olayları b'inceleterek varsa rlerin ortaya çıkacak edecek misiniz.

İbrahim Polat'ın ölümünü bilmecece Jandarma: İntihar etti. Sıkıyönetim: Çatışmada vuruldu. Ailesi: İşkenceden öldü.

NUSAYBİN (ANKA) — İşkenceyle öldürülme iddialarına bir yenisi daha eklendi. Mardin'in Nusaybîn ilçesine bağlı Kutlubey köyünde İbrahim Polat adlı bir kişinin çatismaya sonucu değil, gözaltında bulunduğu sırada güvenlik kuvvetlerince öldürüldüğü iddia edildi.

İddiaları araştırmak üzere Nusaybîn'e giden SHP İnsan Hakları ve İşkence Araştırma Komisyonu üyesi İcel Milletvekili Fikri Sağlar, öldürüldüğü öne sürülen İbrahim Polat'ın ailesi, görgü tanıkları ve güvenlikten sorumlu kişilerle görüştü. Sağlar'ın sorularını yanıtlayan Polat'ın eşi İne Polat, bağda uzatılmayan jandarmaların gelip eşini aldıkları sırada ve ercesi günü de cesedini teslim ettiklerini söyledi. Güvenlik yetkilileri ise, bir ihbar üzerine operasyona giriştiği sırada İbrahim Polat'ın bir yandan kendini atarak intihar ettiğini söylediler. Ancak 7. Kolordü ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Ekim 1985'te yaptığı açıklamasında Polat'ın güvenlik kuvvetleriyle çatışmaya girdiği ve ölü olarak ele geçirildiğini bildirmişti.

SHP'li Fikri Sağlar'a "Türkçe bilmediği için tercüman aracılığıyla bilgi veren Polat'ın eşi İne Polat, olayı şöyle anlattı:

"Bağda uzatım toparlanırlar silah sesleri duyduk, önemsememedik. Biraz sonra askerler geldi. İbrahim'e kimlikli sorular ve adları gütürdüler. Biz sorduk, biz kadın başımıza bantla bırakma dedik. O da (İbrahim Polat) 'Askerleri gidiyorum, merak etmeyin geleceğim' dedi. Biz o zaman yol gösterecek

sandık. Ertesi gün sabah beni çağırdılar. Ben o zaman 6 aylık hamleydim. Uzun süre yürümeceğim için katır sırtında komşu kadınlar, köyün bekiçisi, muhtarın oğlu Bayram ile bağlarımızın olduğu mezarına gittik. Oraya vardığımızda kocam askerlerin arasında yüzü gözü kan içinde yerde yatıyordu. Devamlı su istiyordu. Su vermek isterken kaldırımdan, kolu düştü, kırılmıştı galiba. O an komutanımsubay Haydar Çolakçı, bana 'Silahınız nereye sakladınız' diye sordu. Silahımız olmadığını söyledim. Bizde silah ne gezsin, biz fakir bir aileyiz. O sırada Kutlubey köyünde us kurma komando bölüğünün komutanı İdris Sözer geldi ve biz köye geri gönderdiler."

İne Polat, kocasının 22 yaşında olduğunu, askerden 15 gün önce tezkeresi aldığını belirtti. SHP'li Fikri Sağlar ile İne Polat arasında daha sonra su konuşma geçti:

Sağlar: Keş asker vardı, başlarında klan vardı?

Polat: Astısubay, tanıyorum. Şimdi görsen tanırım.

İne Polat, cenazeyi ağabeyi ve babasının minibus ile getirdiklerini, parayı da askerler arasında toplayan İdris Yüzbaşı'nın verdiğini söyledi.

Olayın diğer görgü tanığı Kutlubey köyü muhtarının oğlu Bayram Aldemir de, İbrahim'in karısıyla beraber mezarına gittiklerinde İbrahim'in yerde yüzükoyun yatıp yatıp belirtti, "Ayaklarını alı şıştı, derisi soyulmuştu. Falakaya yattırılmış galiba. İbrahim

devamlı su istiyordu. Yüzbaşı İdris bendem İbrahim'i kaldırıp yattırılmamıştı. Bir katırın sırtında İbrahim'i köye götürdük. Durumunu kötüleştiriyordu. Sağlık açısından tedavisiyle yapılmasını önerdim. 'Emir var kanakolsa göstereceğiz' diye kabul etmediler. İbrahim'i jandarma karakoluna bıraktık" dedi.

ANKA'nın yaptığı araştırmalara göre, Nusaybîn Nüfus memurluğunda ailesi tarafından "İşkence ile öldürüldü", sıkıyönetim tarafından "çatışmada vurularak öldürüldü" denilen İbrahim Polat'ın yine 7. Kolordü ve Sıkıyönetim Savcılığı'nın 1985/1575 esasında kayıtlı yazısında "İntihar ettiği" bildiriliyor.

SHP'li Fikri Sağlar bölgede sorumlu seçiyar jandarma bölük komutanı Yüzbaşı İdris Sözer ile de bir görüşme yaptı. Sözer, 4-5 ekiyanın diğer bölgedeki arkadaşlarıyla buluşacakları İbrahim Polat'ın da bunlara öncelik yapacağı ihbar üzerine olay yerine gittiklerini belirtti ve "12 sürüdü, yakalanacaklarını malayınca bir yandan ağabeyi aldılar. Diğerleri kaçtı, İbrahim Polat yaralandı. Silahını gömmüştü, saklamış, biz İbrahim'i yakaladık ve sorgulamaya yaptık" dedi.

Yüzbaşı İdris Sözer, sorgulamanın arazide yapıldığını, ercesi gün Polat'dan diğer arkadaşlarının saklandığı yer göstermesini istediklerini belirtti ve "Bize göstermek için yola çıktığımız sırada ayı yarıdan atladı, intihar etti ve öldü" diye konuştu.

SHP'li Sağlar'dan Özal'a soru:

Polat, intihar mı etti, vuruldu mu?

ANKARA, (ANKA) — SHP İnsan Hakları ve İşkence Araştırma Komisyonu üyesi ve İcel Milletvekili Fikri Sağlar, Başbakan Turgut Özal'dan Mardin'e bağlı Nusaybîn ilçesi Kutlubey köyündeki İbrahim Polat'ın ölüm sekiini sordu.

TBMM Başkanlığı'na verdiği soru önerisinde, İbrahim Polat'ın intihar sonucu mu veya çatışmada mı öldüğünü soran Sağlar'ın, Başbakan Özal tarafından yanıtlanmasını istediği görülüyor.

— 7. Kolordü ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na 1 Ekim 1985 günlü açıklamasında Mardin ili Nusaybîn ilçesi Kutlubey köyünde 28 Eylül 1985'te çatışmada ölen kişi kimdir?

— Çatışmada öldüğü kamuyuna açıklanan İbrahim Polat'ın ölüm şekli nüfus memurluğuna, Askeri Savcılığın 1985/1575 esas no'lu yazısı ile neden intihar olarak bildirilmiştir?

— İntihar ettiği ya da çatışmada öldüğü söylenen İbrahim Polat'ın ailesine askerlerce para yardımı yapılmış mıdır? Bu yardım hangi gerekçeyle yapılmıştır?

— İbrahim Polat'ın cesedi güvenlik kuvvetlerince ailesine neden gösterilmemiştir? Nüfus kâğıdı ve diğer kâğıtlar ailesine neden verilmemiştir? Ölüm belgesi ve şekli başkalarına ailesine neden bildirilmemiştir?

— Bu konuda herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmasamısa gerekçeleri nedir?

Polislerin ölümünü bilmece

● Yüksekova'da işkence

5 polis memuru açığa alındı

YÜKSEKOVA (Cumhuriyet) — Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde esrar bulundurmak ve satmak iddiasıyla gözaltına alındıktan kısa süre sonra ailesine ölü olarak teslim edilen Hamza Tutan adlı üniversite öğrencisinin "işkence ile öldürüldüğü" savıyla ilgili soruşturma sürüyor. Soruşturma nedeniyle 5 emniyet görevlisi de açığa alındı. Yüksekova Cumhuriyet Savcılığı'ndan edinilen bilgiye göre, ikisi komiser yardımcısı 5 emniyet görevlisinin Hakkâri Emniyet Müdürlüğü kadrosunda oldukları, geçici görevle Yüksekova Emniyet Amirliği'ne gönderildikleri belirtildi.

8 Kasım günü Narkotik Şube ekiplerince esrar bulundurmak ve satmak suçundan gözaltına alınan ve 5.5-7 saat sonra annesi Binevs Tutan'a ölü olarak teslim edilen 22 yaşındaki Hamza Tutan'ın yakınları, Hamza Tutan'ın işkence ile öldürüldüğünü öne sürmüşler ve cesedin İstanbul'da Adli Tıp'a getirilmesini sağlamışlardı.

Hakkâri'den geçici görevle Yüksekova'ya gelen ve işkence ile bir kişinin ölümüne neden olmaktan açığa alınan komiser yardımcıları Ali Cumhur ile Nihat Gümüş ve polis memurları Ayhan Altundasar, Bekir Temelli ve Çetin Dağ hakkında başlatılan idari soruşturmanın İstanbul'dan gelecek Adil Tıp raporu ile karar aşamasına varacağı belirtildi.

Polis memurları açığa alındı

Yüksekova'da işkence

Yüksekova'da işkence... 5 polis memuru açığa alındı... Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde esrar bulundurmak ve satmak iddiasıyla gözaltına alındıktan kısa süre sonra ailesine ölü olarak teslim edilen Hamza Tutan adlı üniversite öğrencisinin "işkence ile öldürüldüğü" savıyla ilgili soruşturma sürüyor. Soruşturma nedeniyle 5 emniyet görevlisi de açığa alındı. Yüksekova Cumhuriyet Savcılığı'ndan edinilen bilgiye göre, ikisi komiser yardımcısı 5 emniyet görevlisinin Hakkâri Emniyet Müdürlüğü kadrosunda oldukları, geçici görevle Yüksekova Emniyet Amirliği'ne gönderildikleri belirtildi.

Cumhuriyet 17 March 1987

Ankara DGM'deki dava karara kaldı

Ürdünlü diplomat cinayetinde savcı 3 idam cezası istedi

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Türkiye'de görevli Ürdünlü diplomat Zaid J. Sa'i'nin öldürülmesiyle ilgili dava karara kaldı. Ankara DGM'de görülen davanın dünkü duruşmasında esas hakkındaki görüşünü açıklayan savcı, sanıklardan üçü hakkında idam, ikisi hakkında ise 20 yıl ağır hapis cezası istedi. Sanık avukatı Veli Devecioğlu ise açılan davayı "adli skandal" olarak nitelendirerek soruşturmayı yürüten DGM Savcı Yardımcısı Ülkü Coşkun ile emniyet görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istedi.

DGM Savcısı Nusret Demiral ve Savcı Yardımcısı Ülkü Coşkun tarafından okunan 24 sayfalık esas hakkındaki görüşte, Ürdün Büyükelçiliği Birinci Kâhibi Ziad J. Sa'i'nin Adnan Musa Süleyman Amerin tarafından, hem kendisine karşı yönelen "maddi" davranışları hem de "Filistin devletinin kuruluşuna karşı olan" nedeniyle öldürüldüğü ileri sürüldü. Savcı, Amerin'in Suriye Büyükelçiliği İkinci Kâhibi Muhammed Derviş Beledi aracılığıyla Suriye istihbarat örgütünden icazet aldığını da iddia etti. Sa'i'yi öldürmekle Abu Nidal örgütünün askeri kanadında görevli Abdulselam İbrahim Ali Muhammed Al-Haj'ın görevlendirildiği de kaydedildi.

Savcı, bir süre önce diplomatik bağışıklığı olduğu gerekçesiyle hakkında açılan dava ana dava dosyasından ayrılan Adnan Musa Süleyman Amerin'in diplomatik bağışıklığının olmadığına ilişkin bulgular edinildiğini ve bu nedenle yargılanabileceğini de bildirdi. Savcı ayrıca, sanıklardan Nader Hassane Haboush ve Ali Kent hakkında öldürme eylemine katılmaktan oturu 20 yıl ağır hapis, Bassem Lütfü Feyer Sait El-Ahmad, Naf Mousa Khameis Al-Nadi ve Sami Rasbdi Ahmet Washab hakkında ise eylemi gerçekleştirmekten idam ceza-

sı verilmesini istedi. Sanıklardan Al Haj ve Muhammed Hussein Mousse'nun halen yurtdışında bulunmaları ve yakalanmalarının beklenmesinin davayı uzatacağı gerekçesiyle haklarındaki davanın ana dava dosyasından ayrı tutulmasını da istedi.

Sanıkların avukatı Veli Devecioğlu, sanık anlatımlarının poliste işkence altında alındığını öne sürerek, bunun Adli Tıp Kurumu'nca hazırlanan raporlarla da açıklığa kavuşturulmasını istedi. Türkiye'de 100 binleri bulan işkence olayları karşısında vatandaşların suskun kalışına çok da güvenilmemesi gerektiğini kaydeden Devecioğlu, işkencecilerden bir gün hesap sorulacağını bildirdi. Devecioğlu, işkence nedeniyle sanıklardan Al Ahmad'ın iki, El Nadi'nin ise 3 kez emniyette başarısız intihar girişiminde bulunduğunu da kaydederek, Savcı Yardımcısı Ülkü Coşkun'un emniyette işkence gören sanıklara, "Kıvrımsıyın, size işkence yapmadık, ama ben yaparım", dediğini öne sürerek, bunun sanıklar üzerinde etkili olduğunu, savcının bu davranışının hiç de yerinde olmadığını söyledi. Sanıklardan Muhammed Hilmi'nin emniyette işkence sonucu öldüğünü de ileri sürer Devecioğlu, Hilmi'nin Arapça olarak "Ben oturuyorum" dediğinin sanıklara duyulduğunu, sonra ellerinin ve başının yanz düştüğünü, son olarak da kanlı elbiselerinin duvarda görüldüğünü iddia etti. Devecioğlu, Hilmi'nin iddia edildiği gibi yer göstermeye çalışıldığında kaçmadığını savundu. Devecioğlu'nun "Savcı Coşkun'un sanıklara yönelik davranışlarını işkenceye iştirak sayarım" şeklindeki sözü, Ülkü Coşkun tarafından tepkiyle karşılandı. Coşkun, DGM Başkanı Ekrem Çelenk'ten avukatın konuşmasını müdahale etmesini isteyerek, "Ben mi yargılanıyorum, sanıklar mı? Sürekli olarak

sataşma var" dedi.

Avukat Devecioğlu, esas hakkındaki mütalaa'nın varsayımlara dayalı olduğunu, davanın masa başında planlandığını öne sürerek, "Bu dava yalnız insan haklarını değil, etik kurallarını da çiğnemiştir. Bu davayı adli bir skandal olarak niteliyorum" dedi.

Duruşmanın öğleden sonraki bölümünde avukat ve sanık savunmalarına devam edildi. Avukat **Mümtaz Şifekçioğlu**, Ali Kent'in emniyette bulunduğu sırada sedyeye içerisinde Gülhane Askeri Hastanesi'ne getirildiğini ve geçici rapor alındığını söyledi.

Sanıklardan Haboush, mahkemeye tutuklamaya çalışılan Hilmi Masa'nın işkence altında öldüğünü öne sürerken, kendisine emniyette "İsrail ve Suriye hesabına casusluk, İzmir olayları ile Sinagog baskınına katılmak ve Sa'i'nin öldürülmesi eylemini gerçekleştirmek" suçlarının üzerine yıkılmaya çalışıldığını, kendisinin bunlardan sonuncusunu seçtiğini iddia etti. Al Ahmad ise savunmasında, Rafet Şaban'ın kendisiyle cinsel ilişki kurmak istediğini, 800 dolarını çaldığını iddia ederek, bu nedenle iftira ettiğini savundu. Washab da kendisine işkence yapan polislerin hem yargıçlara, hem de avukatlara küfredtiğini iddia etti. "Bana 'Eğer burada anlatılmaları savcının, yargıcın karşısında da anlatmazsan sana öldürme kadar işkence yaparız' dediler" diye konuştu.

Daha sonra ara kararını açıklayan mahkeme beyeti, Avukat Veli Devecioğlu'nun Savcı Ülkü Coşkun ve emniyet görevlileri hakkındaki suç duyurusunu "dava ile bir ügisi'nin bulunmadığı" gerekçesiyle reddetti, kararın açıklanması için duruşma 2 Nisan 1987 gününe ertelendi.

Cumhuriyet 9 April 1987

Dündar Kılıç davasına devam edildi

'Şüpheli' ölüme suç duyurusu

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı gerekçesiyle hakkında ölüm cezası istemiyle dava açılan Dündar Kılıç'ın yargılanmasına devam edildi. Ankara 4. Kolordu Komutanlığı 4 No'lu Askeri Mahkemesi, dava konusu uyuşturucu maddeyi taşıdığı öne sürülen Sabri Çuhadar'ın, Edirne Emniyet Müdürlüğü'ndeki "şüpheli" ölümüyle ilgili suç duyurusunda bulundu.

Dündar Kılıç'ın avukatları Borhan Apaydın ve Hüseyin Avni Tataroğ-

lu, Sabri Çuhadar'ın kendisini Edirne Emniyet Müdürlüğü'nün nezaret-hanesinde asarak öldürdüğü şeklin-deki iddiaların doğru olmadığını öne sürdüler. Avukatlar, nezaretin yer-den yüksekliğinin 1.69 cm., demir parmaklıkları kapının yüksekliğinin ise 1.56 cm. olduğuna işaret ederek 1.74 cm. boyu bulunan Çuhadar'ın bur-da kendisini asabilmesinin olanaksız olduğunu iddia ettiler. Edirne Cumhuriyet Savcılığı'nın olaya el koyduğuna, Çuhadar'ın nezarete değil, bir bankın üzerinde yatar şe-kilde bulunduğuna da dikkat çeken

avukatlar, nezarete Çuhadar'ın üzeri-ne çıkarak kendini asabileceği her-hangi bir eşyanın bulunmadığı görü-şünü savundular. Avukatlar, neza-rete alınan sanıkların ayakkabıları-nın bağlarına bile el konulduğuna da değindiler, Çuhadar'da asılarak ölen bir kişide meydana gelen bulgulara rastlanmadığını öne sürdüler. Avu-katların bu açıklamalarını "ciddi" bulan askeri mahkeme, Edirne Cum-huriyet Savcılığı'na olayla ilgili suç duyurusunda bulunmayı karar-laştırdı.

Cumhuriyet 21 March 1987

Gözaltında ölü bulundu

Kdz. Ereğli (Cumhuriyet) — Ereğli'de bir cinayet zanlısı olarak gözaltına alınan eski hükümlü Mehmet Temel Oktay, jandarma nezarethanesinde ölü olarak bulundu. Kurtlar köyü Pazarpınarı semtindeki, kendisine ait kasap dükkânında 7 Mart 1987 tarihinde boğazından satırla kesilerek öldürülmüş olarak bulunan Şevket Akyıldız'ın cinayeti ile ilgili gözaltına alınan Musabeyli köyünden eski hükümlü Mehmet Temel Oktay (54), dün sabaha karşı ilçe jandarma bölük komutanlığı nezarethanesinde ölü bulundu. Mehmet Temel Oktay'ın oğlu Ruhi Oktay, babasının bir cinayetten dolayı 28 yıllık cezasını 5 yıl önce tamamladığını, ancak hiçbir hastalığının bulunmadığını belirterek işkence ile öldürüldüğünü öne sürdü ve bu konuda C.Savcılığına şikâyetinde bulundu. Ereğli C.Savcı Yardımcısı Zeki Karaman, ölümü şüpheli gördüğünden, otopsi yaptırmayarak cesedi Adli Tıba sevketti.

Cumhuriyet 25 April 1987

Emniyette intihara karşı iddiâ

'Öldürüp 3. kattan attılar'

İstanbul Haber Servisi — Gözaltında bulunduğu Asayiş Şubesinin 3. katından önceki gün atlayarak intihar ettiği bildirilen Feridun Çelik'in eşi, savcılığa başvurdu.

Bir yıllık evli Ayşenur Çelik, dün Feridun Çelik'in annesi Cemile Çelik'le birlikte İstanbul Adliyesi'ne geldi. Savcılığa dilekçe veren Ayşenur Çelik, eşinin Asayiş Şubesi Hırsızlık Masası'nda işkence sonucu öldürüldüğünü söyledi.

Çelik, kocasıyla birlikte kendisinin 16 nisan perşembe gecesi saat 02.00'de hırsızlık bürosu ekiplerince Beykoz'daki evlerinden alınarak Sirkeci'deki Asayiş Şubesi'ne götürüldüklerini söyledi.

Kendisinin 18 nisan cumartesi günü serbest bırakıldığını söyleyen Ayşenur Çelik, eşine gözaltında bulunduğu süre içerisinde sürekli işkence yapıldığını öne sürdü, Ayşenur Çelik şöyle konuştu:

"Feridun, polisin Kapalıçarşı'daki bir kuyumcuda Mehmet Okumuş adlı işadaminin Etüler'deki evinden çalınan mücevheratı bulması üzerine gözaltına alındı. Daha sonra da kuyumcuyla

yüzleştirildi. Kuyumcu, Feridun'u tanıyarak mücevherleri kendisinden satın aldığını söyledi. Bunun üzerine hırsızlık masasında görevli polisler, kocamı 20 dakikada bir yan taraftaki odaya çekip, işkence yaptılar. Feridun, sürekli çığlıklar ata ata bağırıyordu. Bugün (dün) savcılığa verdiğim dilekçede kocamın otopsisinin yapılmasını ve kocama işkence yapanların cezasını bulmasını istedim. Eşim, kesin-

likle intihar edecek bir insan değildi. Eger bir suçu varsa, hesabını adalet önünde verirdi, ama işkenceyle öldürdüler."

Asayiş Şube Müdürlüğü ise, daha önce verdiği bilgide, Feridun Çelik'in 22 nisan çarşamba gecesi saat 01.00'de tuvalete gitmek için hırsızlık masasında görevli bir polisle 3. kata indiği sırada görevlinin elinden kurtularak kendini boşluğa bıraktığını açıklamıştı.

● Ayşegül Çelik, kocasının intihar ettiğine inanmıyor "Beni dul bırakanlardan hesap soracağım"

İSTİHBARAT SERVİSİ

İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü binasından atlayarak intihar ettiği öne sürülen Feridun Çelik'in cenazesi dün toprağa verilirken, eşi Ayşegül, "Kocam intihar etmedi, işkenceyle öldürüldü" dedi.

Beykoz Camii'nde kılınan ikindi namazından sonra Gazi Yunus Mezarlığı'nda toprağa verilen eşinin cenaze töreni sırasında sık sık sinir krizleri geçiren Ayşegül Çelik, durumlarının iyi olduğunu, kocasının intihar etmesini gerektiren bir neden bulunmadığını söyledi. "Beni bu yaşta dul bırakanlardan hesap soracağım" diye haykıran genç kadın, şöyle konuştu:

"Feridun'la 9 ay önce evlenmiştik. Hatta oğlum Hakan'ı üvey oğlu olmasına rağmen, öz oğlu gibi severdi. Eğer intihar etmek isteseydi, gözaltında tutulduğu 10 gün içinde ederdi. Hastaneye bile sadece külotla götürmüşler. Ehbisleri sonra emniyette bulundu. Bu, işkence yapıldığının belirtisidir. Kocamı emniyete kurban verdik. Kocamı işkenceyle öldürdüler. Bu için peşimi bırakmayacağım. İşkencecilerden hesap sorulmasını istiyorum."

● Hırsızlık yaptığı iddiasıyla gözaltında bulundurulduğu İstanbul Emniyet Müdürlüğü binasından atlayarak intihar ettiği öne sürülen Feridun Çelik'in cenazesi dün toprağa verildi

Eşinin cenaze töreninde sık sık sinir krizleri geçiren Ayşegül Çelik, "Feridun, üvey oğlu olmasına rağmen oğlum Hakan'ı öz oğlu kadar severdi" dedi (Üstte) intihar ettiği öne sürülen Feridun Çelik (yanda).

İŞKENCE / SANIKLARI KİM ÖLDÜRDÜ

"Allah yok peygamber izinde"

Erzurum'a bağlı Aras Jandarma Karakol Komutanı Adnan Dilgen ve Karakol erleri hakkında işkenceci olmaya sebebiyet verme ve işkence olaylarını gizleme gerekçeleriyle şikâyet dilekçeleri verdi. Erzurum Cumhuriyet Savcılığı da soruşturma açtı.

“Olay herhangi bir hırsızlık olayı değildir. Ortakale koyu sunmada salıplık bulunan sekiz adet koyun, Ortakale koyu koyunlarına yaymakta bulunduğumuz bildirin bu yaymakta olduğumuz koyunlara kendine karıştırmış ve biz de...”

Koyun... bütün hayvanlar boyunca tasıydığı önemden mi, yoksa başlarına gelen insanlardan işkenceci olmaya sebebiyet olarak gördüklerinden miydi bilmiyoruz yazarken büyük harfle başlıyordu bu sözcüğü. Karşılıklı, "Kali-ül-beladan beri" Müslüman ve cöbanlılar. Ahmet İhsan İğdir'in Karakoyu koyundan, Kemal Karapınar Aralık ilçesinin Adak Koyundan ve Yusuf Viskin de aynı ilçenin Kalkıcı Koyundan 1987 yazında yola çıktığı, soluğu Erzurum yaylalarına almışlardı. Niyetleri cöbanlık yapmaktı ama, buna bile kendilerini çok görecektirlermiş gibi bilemediler... Ve Erzurum dağlarında koyunlarıyla dövüşülen bir gün kendilerini Aras Jandarma Karakolu'nda, Assısbay Adnan Dilgen'in karşısında buldular.

"Allah yok, peygamber de yoktur..." Beg arkadaşlık. Buz suya sokup çirkinleştiren cöbanlılar, dışarıda direğe bağlı bırakıyordu. Bizim üstüne tünen binyor, üçer saat karakoluun etrafında döşüyorlardı. Karapınarın otunda "Oğlum sızı öldürceğimi, bu şu suzu süzülmez yıka-çagın" dediler. Ne söylediyse ka-bul ederim ama, yukarıda Allah var, dedim. Adnan Assısbay ise, "Allah yok, peygamber de zinde-İzinden dönüştü zamanı kızı bira-kacıdan dedi."

Karakol cöbanının dağlardan ka-rakola uzanan macerası 22 Ekim 1987 gecesi başladı. O gece, Hay-24 NOKTA 10 Ocak 1988

Adnan Dilgen - Karakol Koyununu Karakolu Koyununu

retin Karakolu'nun dağda bulunan sürüsü, başlarındaki cöbanların bağ-layan dört silahlı kişi tarafından gö-türülüyor, daha sonra bulunan sil-riden 95 koyunun etik olduğu tes-bit ediliyordu. Karakol üç cöbanın kaburu, üçe bu kayıp koyunlardan sekizini kendi olanıkları koyun-ların arasına karıştırdı ve cö-banların da bu durumu sora sahipli-leri Nusret ve Yakup Aras'a bildi-rmelerinden sonra başlıyordu. Silah-sahiplerinin durumu Karakolu bil-dirmesinden ve cöbanlık sureti so-na eren köylülerin köylerine dönmelerinden sonra ise olayın itici-şeması başlıyordu. Bu şemada kayıp sekiz koyunun sahiplerinin ortaya çıkması ve daha 90 civarın-da kayıp koyunlarının bulunduğu-nu bildirecek cöbanlar hakkında şik-âyetçi olduklarına duyurmaları vardı. Bunun üzerine cöbanlar köy-lerinden toplanıyor, cöbanlık yap-tıkları sürünün sahipleri Nusret ve Yakup Aras ile birlikte gözaltına alınıyorlardı.

Yusuf Viskin - Karakol Koyununu Karakolu Koyununu

Çekerek göyle açıklanmış muhtarlar: "Aydaklarına işirotü dokünçler, yakınımlar, ayakkarı simsiyah ol-muş. Kalın bir fig ucunda takılı-lanmayı göğüslerine basaraklarını, bu suretle başlıklarını, ayıldıkları-nda ise kan içinde domuz du-runda bulduklarını söylüyor-du."

Peygamber hatırlanıyor deniyor ama... Assısbay Adnan Dilgen, cö-banlara "Peygamber izinde, Karakol den doğdu zaman sizi bırakaca-ğım" demiş, gerçekten de bura-ğın sıra sonra onları sarıya gönder-mişti. Üç cöbanın ve silahlı sahipleri-nin burada olayın gerçekleşti an-la-nın ifade veremeleri ise peygamber-in yenden izine çıkması sonucunu doğuracak, sarınlık domuz bu kez Yusuf Viskin'in Nokta muhabiri-ne anlatırken, üçü jantlarına ka-takolunda olduğu gibi, burada da "Allah'ın olacağını" koyuyordu oraya: "Polis Karakolunda Kemal Karapınar'ı kazına saptı ile dövüldü."

Kemal Karapınar - Karakol Koyununu Karakolu Koyununu

... Ve Karapınar ölüyor. "180 santim boyunda, 75 kilogram ağırlığında, 40 yaşlarında, kısa kesilmiş siyah saçlı ve kışık, kahverengi gö-ğüs, sunnetli etek kesiminde ölü sentil-ğinin ve ölü morluklarının henüz başlamadığı ve vücut sıssının da la-mamı dıymedığı tespit edildi. Kü-lak keşiflerinde fazla olmak üzere yüzde ekimotit gördümü tespit edil-di. El urnak allıların sızınan gö-rünümünde olduğu..."

Önce jandarmaların Karakolunu, son-ra da iki kez polis Karakoluna zi-yaret ettikten sonra bir kuruluşa gi-bi kendisi cezaevine atan, ancak 2 Aralık 1987'de gözetlikliği Erzu-rum Numune Hastanesinde ölen Kemal Karapınar'ın otopsi rapo-runda işte bunlar yazıyordu. Kara-pınar'ın Karakol'da yatıyıp da otopsi raporunda yer almayan gıh-larını da beg konuşuyorsa diğ kalkan Karakol Erden Karapınar şöyle an-lıyordu Nohut muhabirine: "Köba-nı buradan gelip aldılar. Hora-san'a bağlı Aras Karakol Komutanı Adnan Başgöçer götürdü. Ben 8 gün orada bekledim, çorap gökür-düm, para götürdüm almışlar. Bana Kültür etiker, kovaladılar. Ben geldim Horasan'da yatırdım, gıh-lar der gelip orada dıyarlardan dıh-lar ne oluyor, bekliyorlar ama, bir türlü kocamı bana göstermediler. Sonunda Adıyçe'ye getirdiklerinde gülmeye başladılar, yüzünü tanımadım. Sonra, kocamı küçük apicinin gı-rinize."

... Ve Karapınar ölüyor. "180 santim boyunda, 75 kilogram ağırlığında, 40 yaşlarında, kısa kesilmiş siyah saçlı ve kışık, kahverengi gö-ğüs, sunnetli etek kesiminde ölü sentil-ğinin ve ölü morluklarının henüz başlamadığı ve vücut sıssının da la-mamı dıymedığı tespit edildi. Kü-lak keşiflerinde fazla olmak üzere yüzde ekimotit gördümü tespit edil-di. El urnak allıların sızınan gö-rünümünde olduğu..."

